

TARTU ÜLIKOOLI NARVA KOLLEDŽ
ÜHISKONNATEADUSTE LEKTORAAT

Maria Kuznetsova

NOORTE RAHULOLU MTÜ ÖÖKULL TARTU ANNELINNA LASTE
PÄEVAKESKUSE JA KAMBJA NOORTEKESKUSE POOLT PAKUTUD
TEENUSTEGA

Lõputöö

Juhendaja Maria Žuravljova, MA

NARVA 2014

Olen koostanud töö iseseisvalt. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

.....

/töö autori allkiri/

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. TEOREETILINE ÜLEVAADE	7
1.1. Noorsootöö	7
1.1.1. Noorsootöö valdkonnad	10
1.2. Noored noorsootöös	11
1.2.1. Noorte osalemine noorsootöös.....	11
1.3. Noortekeskused Eestis.....	14
1.4. MTÜ Öökull tegevused	16
1.4.1. Tartu Annelinna Laste Päevakeskus	18
1.4.2. Kambja Noortekeskus	20
2. EMPIIRILINE OSA: NOORTE RAHULOLU MTÜ ÖÖKULL TARTU ANNELINNA LASTE PÄEVAKESKUSE JA KAMBJA NOORTEKESKUSE POOLT PAKUTUD TEENUSTEGA	23
2.1. Uurimisprobleemi kirjeldus, eesmärgid, ülesanded ja küsimused	23
2.2. Valim ning uurimuse läbiviimine	24
2.3. Uurimisandmete analüüs	26
2.4. Järeldused ja ettepanekud	41
KOKKUVÕTE	44
SUMMARY	46
KIRJANDUS	48
LISAD	51
Lisa 1. Vanemate luba.....	51
Lisa 2. Annelinna Laste Päevakeskuse ankeet noortele vanuses 7-9 aastat.....	52
Lisa 3. Annelinna Laste Päevakeskuse ankeet noortele vanuses 10-17 aastat.....	57
Lisa 4. Kambja Noortekeskuse ankeet noortele vanuses 7-9 aastat.....	62
Lisa 5. Kambja Noortekeskuse ankeet noortele vanuses 10-26 aastat.....	68

SISSEJUHATUS

Töö autor valis lõputöö teemaks “Noorte rahulolu MTÜ Öökull Tartu Annelinna Laste Päevakeskuse ja Kambja Noortekeskuse poolt pakutud teenustega”, kuna 2012. aastal sooritas ta noorsootöö ning erinoorsootöö praktikat MTÜ Öökull Tartu Annelinna Laste Päevakeskuses, kus igapäevaselt käivad n.ö. „tavanoored“ ja noored, kellel on sotsiaalsed raskused. Autor on tutvunud Tartu Annelinna Laste Päevakeskuse ja Kambja Noortekeskuse pakutud teenustega ja on seadnud eesmärgiks välja uurida, milline on külastavate noorte arvamus noorsootöö pakutavatest teenustest Tartu Annelinna Laste Päevakeskuses ja Kambja Noortekeskuses.

Antud teema on aktuaalne ja vajalik. MTÜ Öökull koostas uue arengukava perioodiks 2013-2018 ja autor suunas oma tähelepanu sellele, et antud arengukava ei peegelda erinevate sihtgruppide arvamusi. Noorsootöö seaduse järgi peab noorsootöö korraldamisel arvestama noorte arvamusega, sest noorsootööd tehakse noorte jaoks ja koos noortega, kaasates neid otsuste tegemisse ja lähtudes noorte vajadustest ja huvidest (RT I 2010, 44, 262).

2010. aastal viis OÜ Eesti Uuringukeskus Tartu linna kultuuriosakonna noorsooteenistuse tellimisel läbi uuringu, kus on osalenud 730 noort vanuses 9-19 aastat. Antud uuring näitas, et noortekeskustes on käinud peaaegu iga viies Tartu noor (19%). Noortekeskuste tegevuse ja töötajatega on rahul 80-90% keskuste külastajatest ning noortekeskuses käinutest keskmiselt 62% on kokku puutunud noorsootöötajatega, kes on küsinud noorte soove selle kohta, mida nad sooviksid noortekeskuses teha. Ehk umbes pooled külastajatest on saanud noortekeskuses algatada ja/või kaasa lüüa mõnes tegevuses ning ürituse korraldamisel. Kolmandik vastanutest on teinud vabatahtliku tööd. (Noorte ja lastevanemate rahulolu...2010: 30-32)

Uuringu näitel võiks öelda, et noortekeskuste külastatavus on üldiselt madal kuid noortekeskuste tegevustega on noored rahul (üle 80%). Uuringu kohaselt arvestatakse noortega ainult 62% uuringus osalenute arvates, kuigi noorsootöö arengukava peab kõigepealt vastama noorte huvidele ja vajadusele ning arvestama noorte arvamusi. Pihori jt. (2012) järgi on noorsootöö tegevuste planeerimisel oluline kavandada ja arendada just neid tegevusi, mis noortele huvi pakuvad.

Pihor (2012) väidab, et vaatamata sellele, et Eestis on tekkinud viimastel aastatel arvukalt noortekeskusi, jääb osalemine noortekeskustes erinevates huvitegevustes osalemisega võrreldes tagasihoidlikuks ning ebaregulaarseks. Selline trend on ootuspärane noortekeskuste kui avatud noorsootöö meetodi väljendusvormile, kuid teisalt näitab, et noortekeskuste potentsiaal just kodukohalähedaste huvitegevuste pakkujana on seni veel alakasutatud. (Pihor: 2012: 5)

Käesoleva diplomitöö eesmärgiks on välja selgitada noorte rahulolu MTÜ Öökull Tartu Annelinna Laste Päevakeskuse ja Kambja Noortekeskuse pakutud teenustega ning teha ettepanekuid teenuste arendamiseks.

Autori arvates on võimalik arendada teenuseid, arvestades noorte arvamusega, suurendades sellega rahulolu teenustega nii noorte kui ka noorsootöötajate hulgas.

Eesmärgi saavutamiseks olid püstitatud järgmised ülesanded:

- 1) Koostada teoreetiline ülevaade Eesti noorsootööst, s.h. ka avatud noorsootööst ja noorte osalusest, s.h. ka ülevaade noortekeskuse olemusest ja tema funktsioonidest.
- 2) Kirjeldada MTÜ Öökull tegevusi.
- 3) Korraldada kvalitatiivsed poolstruktureeritud intervjuud keskuste juhatajatega.
- 4) Korraldada kvantitatiivne uuring noorte seas ja koostada tulemuste analüüs.
- 5) Teha järeldused ja ettepanekud.

Diplomitöö käigus otsib töö autor vastuseid järgmistele küsimustele:

- 1) Milliseid teenuseid pakub noortele noorsootöö Eestis ja kuidas on noored kaasatud noorsootöösse?
- 2) Mis on noortekeskus ja milliseid teenuseid ning tegevusi pakub?
- 3) Mis on MTÜ Öökull ja mida see pakub noortele?
- 4) Kas noored on rahul Annelinna ja/või Kambja Noortekeskuse pakutud teenustega?
- 5) Millega noored on rahul kõige rohkem ja millega ei ole?
- 6) Milliseid muutusi sooviksid noored näha noortekeskuste teenuste osas?

Töö koosneb kolmest sisulisest osast. Esimeses osas antakse teoreetiline ülevaade noorsootöö korraldusest Eestis ja avatud noorsootööst, noorte osalemisest noorsootöös,

noortekeskuste funktsioonist ja olemusest. Samuti annab autor ülevaate lähemalt MTÜ Ööküll tegevusest, Tartu Annelinna Laste Päevakeskusest ja Kambja Noortekeskusest. Empiirilises osas annab töö autor ülevaate eelkõige valimist, uuringu läbiviimisest ning keskendub uurimustulemuste analüüsile ning lõpus esitab põhjendatud järeldused ja ettepanekud. Uurimistöö lõpus on kokkuvõte.

Töö autor tänab töö koostamisel abiks olnud juhendajat Maria Žuravljovat, anketeerimises/uuringus osalenud noori ja MTÜ Ööküll esindajaid.

1. TEOREETILINE ÜLEVAADE

1.1. Noorsootöö

Schlümmeri (2013) järgi Eesti noorsootöö on aastakümnete jooksul kujunenud valdkond, kus tegutsetakse selgesti määratletud õigusruumis, kus eesmärgid, tegevus ja vahendid on strateegiliselt planeeritud (Schlümmer: 2013: 20).

Noorsootööd Eestis ja selle korraldust tervikuna reguleerib Noorsootöö seadus, mille alusel noorsootöö on tingimuste loomine noore isiksuse mitmekülgseks arenguks, mis võimaldab noortel vaba tahte alusel perekonna-, tasemeharidus- ja tööväliselt tegutseda (RT I 2010, 44, 262).

Vastavalt Noorsootöö strateegiale 2006-2013 noorsootöö valdkond on noorsootöö teenuste grupp, mis põhineb institutsionaalsel, sisulisel ja/või vormilisel sarnasusel (Noorsootöö strateegia 2006-2013: 2006: 34).

Noorsootöö on lai mõiste, mis hõlmab mitmesugust noorte osalusel toimuvat ja noortele suunatud sotsiaalset, kultuurilist, haridusalast ja poliitikalist tegevust. Noorsootöö on osa „koolivälisest“ haridusest ning põhineb mitteformaalsel õppimisel ja vabatahtlikul osalusel. (Euroopa noortevaldkonna ... 2009: 12) Noorsootöö aitab leida seoseid noore seatud eesmärkide, väärtuste ja võimaluste vahel (Noortevaldkond aastasse 2020: 2013: 8).

2001. aastal Euroopa Noortepoliitika Valges Raamatus on välja toodud, et noorsootöö on noorte isikliku arengu oluline tugielement (Euroopa Komisjoni Valge Raamat: 2001: 42).

Pihori jt. (2012) järgi noorsootöö on keskkond, kus arenev isiksus omandab erinevaid kogemusi ja oskusi, mis aitavad tal paremini mõista maailma, teha oma elus põhjendatumaid valikuid ja olla pädev igapäevastes olukordades (Pihor jt: 2012: 1).

Coussée (2010) järgi noorsootöö on mitmekihiline ja praktikas mitmekülgne. See leiab aset erinevates vaatenurkades, varieerudes struktureerimata tegevustest kuni hästi organiseeritud programmideni, jõudes niiviisi väga laia hulga noorteni, puudutades erinevaid valdkondi ja teooriaid. Selline mitmekülgsus on üks noorsootöö tugevusi, kuigi varem noorsootöö oli vaid abipakkumine hättasattunutele. (Coussée: 2010: 7) Coussée arvamus ka toetab Schlümmeri (2013), kelle arvamusel Eesti tänapäeva noorsootöö kujunemine ja areng on süsteemne ning mitmekesine. Noorsootöö põhineb mitteformaalsel ja informalsel õppel, toimib väljaspool formaalharidust, on korraldatud noorte poolt, noorte ja noorsootöötajate koostöös. (Schlümmer: 2013: 20, 157)

Haridus- ja Teadusministeerium vastutab noortevaldkonna eest ja kavandab noortepoliitikat ja korraldab noorsootööd noorte osaluse ja ühiskonda lõimumise soodustamiseks, koordineerib maavalitsuste tegevust valdkonnas ning juhib oma hallatava asutuse, Noorsootöö Keskuse tööd (<http://www.entk.ee/noorsootookorraldus>).

Schlümmeri (2013) järgi olulisim roll noorsootöö korraldamisel ning selle võrdselt kättesaadava avaliku teenuse pakkumisel on kohalikel omavalitsustel (Schlümmer: 2013: 157). Rannala väidab, et noorsootöö korraldamine on nii kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega kui ka noorsootöö seadusega pandud põhiliselt kohaliku omavalitsuse õlule (Rannala: 2013: 158).

Noorsootööd korraldatakse erinevates institutsioonides ja vormides ja kasutatakse mitmekesiseid meetodeid. Noorsootöö teenuseid pakuvad noorteorganisatsioonid, noortekeskused, huvikoolid, noortelaagrid, noorteprogrammid ja –projektid, koolid jne. (<http://www.entk.ee/noorsootookorraldus>)

Noorsootöö seaduse järgi noorsootöö korraldamisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest: noorsootööd tehakse noorte jaoks ja koos noortega, kaasates neid otsuste tegemisse; tingimuste loomisel teadmiste ja oskuste omandamiseks lähtutakse noorte vajadustest ja huvidest; noorsootöö põhineb noorte osalusel ja vabal tahtel; noorsootöö toetab noorte omaalgatust; noorsootöös lähtutakse võrdse kohtlemise, sallivuse ja partnerluse põhimõttest (RT I 2010, 44, 262).

Noorsootöö eesmärk on luua eeldusi ja toetada noore toimetulekut ühiskonnaliikmena. Samuti noorsootöö eesmärk on luua tingimused noort arendavaks tegevuseks väljaspool perekonda, tasemeõpet ja tööaega, et toetada noore sotsialiseerumist ning soodustada tema kujunemist ühiskonna hästi toimetulevaks liikmeks. Noorsootöö algab seal, kus on noored oma vaadete, arvamuste ja huvidega. Noorsootöö loob noorele tingimused personaalseks (isiksuslikuks) ja sotsiaalseks arenguks uute teadmiste ja oskuste omandamise kaudu mitteformaalse ning informaalset õppimise keskkonnas. Noorsootöö aitab kujundada noore eetilisi tõekspidamisi, kodanikutunnet ja austust teiste kultuuride vastu. Noorsootöö aitab noorel õppida iseenda, teiste ja ümbritseva ühiskonna kohta kavandatud ja kavandamata tegevuse kaudu. Noorsootöö taotleb noorte kaasatust ühiskonna-korraldusse, innustab noori võtma vastutust ning tegema teadlikke otsuseid oma elu, väärtushinnangute ja ühiskonna arengu osas. (Noorsootöö strateegia 2006-2013: 2006: 21)

Noorsootöö jagatakse ka avatuks noorsootööks, mille eesmärgiks on pakkuda noortele arendatavaid ning hariduslikuid kogemusi, mis põhinevad nende vabatahtlikul osalusel ja on suunatud valmistada noori meie demokraatlikus ühiskonnas aktiivset rolli mängimiseks, samuti ka oma arenguvajadusi täitmiseks. Avatud noorsootöö on väljendatud nii erinevates klubides, projektides, noortekeskustes ning noortemajades, kui ka tänaval (eri-noorteprojektide kaudu). (<http://www.ecyc.org/about-us/open-youth-work>)

Paaborti (2013) järgi avatud noorsootöö tugevus seisneb noorte kaasatuses ja isetegemises ja samuti põhineb inimsuhetel, tegutsetakse noortelt noortele põhimõttel või koos noortega. (Paabort: 2013: 180)

Avatud noorsootöö pakub noortele erinevaid võimalusi ja esiteks see on hariduslik võimalus, mis võimaldab noorel omandada oskusi ja teadmisi, mida nad vajavad ühiskonna liikmete ja indiviididena. Teiseks, võrdseid võimalusi tagavad ning see toimub läbi mitmekesisuse taotlemise, mis tekivad omakorda läbi kultuuriliste, rassiliste, soolise, klassi, keeleliste. Samuti läbi usaldusliku suhte noorsootöötaja ja noore vahel osalemist soodustavad ning julgustavad, et noor sooviks osaleda teda puudutavates otsustusprotsessides ning toetavad, et noor mõistaks teemasid, mis mõjutavad teda ja ühtlasi kogu ühiskonda, ning räägiks nende puhul kaasa. (ibd)

Avatud noorsootöö olulisemad põhimõtted:

- 1) Noortel on õigus otsida erinevaid valikuid ning seejärel valida endale kõige sobivam antud situatsioonis.
- 2) Iga noort tuleb toetada nii palju, et ta saaks saavutada oma täieliku potentsiaali.
- 3) Noori tuleb toetada, et nad saaks arendada oma väärtusi, suhtumisi ja võimet kriitiliselt analüüsida maailma, mis ümbritseb teda ning samuti vajadusel reageerida sellele.

(<http://www.ecyc.org/about-us/open-youth-work>)

Eesti Noorsootöö Keskuse (ENTK) lehekülge andemetel oma ulatuse, tegevuste ja meetodite mitmekesisuse tõttu on noorsootöö jaotatud tinglikult kümnesse alavaldkonda, mis omakorda osaliselt määravad vastavate teemadega tegelevate noorsootöötajate ja noorsootööasutuste nimetused. Noorsootöö valdkonnad on tegevussuundade kokkuleppeline määratlus/jaotus, mis lihtsustab noorsootöö korraldust ning loob võrdlusvõimalused korralduse hindamiseks. (<http://www.entk.ee/valdkonnad>)

1.1.1. Noorsootöö valdkonnad

Valdkondadeks jagamine vastavalt noorsootöö strateegiale lihtsustab noorsootöö korraldust ning loob võrdlusvõimalused korralduse hindamiseks. (Noorsootöö strateegia 2006–2013: 2006: 34)

Edasi on esitatud valdkonnad ja nende lühikirjeldus.

- 1) erinoorsootöö – riskioludes elavatele ja/või probleemkäitumisega noortele arengueelduste loomine noorte võimete ja oskuste aktiveerimise ning motivatsiooni suurendamise kaudu;
- 2) huviharidus ja huvitegevus – pikaajaline (huviharidus) või lühiajaline (huvitegevus) süsteemne juhendatud tegelemine huvialaga vaba tahte alusel tasemeõppest ja tööst vabal ajal, et omandada süvendatud teadmised ja oskused valitud huvialal;
- 3) noorte teavitamine – aja- ja asjakohase, kvaliteetse ning kättesaadava informatsiooni ja teavitamise teenuste tagamine noortele;
- 4) noorte nõustamine – nõustamise tagamine noortele, võimaldamaks neil langetada nende elu puudutavaid otsuseid;
- 5) noorsoo-uuringud – noortevaldkonna planeerimiseks ja teostamiseks vajalike süstemaatiliste ja võrreldavate uuringute olemasolu ning noortele suunatud tegevuste põhinemine nendel;
- 6) noorsootööalane koolitus – kvaliteetseks noorsootööks vajalike hoiakute, teadmiste ja oskuste omandamise ja arendamise võimaluste olemasolu, kättesaadavuse ja kvaliteedi tagamine noorsootöö arengu ja tulemuslikkuse soodustamiseks;
- 7) tervistav ja arendav puhkus – noortele tervistavaks ja arendavaks tegevuseks võimaluste tagamine tervistava puhkuse ja vaba aja veetmise projektide ning laagrite korralduse kaudu;
- 8) töökasvatus – mitmekesiste meetmete kaudu noorte tööhõivevalmiduse tõstmine ning noorte olukorra parandamine tööturule sisenemisel;
- 9) rahvusvaheline noorsootöö – noortele ja noorsootöötajatele rahvusvahelise koostöö kogemuste ja kultuuridevahelise õppimise võimaluste loomine;
- 10) noorte osalus – noortele osaluseks mitmekesiste osalusmotivatsiooni ja –võimaluste loomine. (<http://www.hm.ee/index.php?045120>)

1.2. Noored noorsootöös

1.2.1. Noorte osalemine noorsootöös

Noorsootöö seaduse järgi noor on seitsme kuni kahekümne kuue aastane füüsiline isik (RT I 2010, 44, 262). Vastavalt Euroopa Parlamendi ja ülemkogu poolt kehtestatud nõuetele seoses Euroopa Noored programmiga on Euroopa Liidus noor 15 – 25 aastane füüsiline isik (Euroopa komisjoni Valge raamat: 2001: 5).

Lähtuvalt Eesti Statistikaameti andmetele 1. jaanuari 2013. aasta seisuga oli Eestis 288492 noort vanuses 7–26 aastat. Noori mehi elab Eestis 2013 aastal pisut rohkem kui naisi (148606 ja 139886 vastavalt). Vastavalt sama Eesti Statistikaameti andmetele 40318 noort ehk 26,9% elab Tartu maakonnas.

Eesti noorsootöö on võimalusterohke. Iga noor saab luua oma loo, valida oma isikliku arengutee ja osaleda enda võimalustele vastavas osalusprotsessis. Tähtsaim komponent noorsootöös on noore arengu toetamine. Noorele tuleb tagada võimalused huvidest ja võimetest lähtuvalt, tema ümber olev võrgustik peab sellega arvestama, kaasas käima, täitma oma rolli, toetama noort nii nagu see vajalik on. (Noortekeskuste Hea Tava: 2013: 2) Eesti 7–26-aastaste noorte noorsootöös osalemise aktiivsus on 2011. aasta noorte küsitlusandmete kohaselt väga suur. Poliitikauuringute keskus Praxis uuringus „Noorte osalemine noorsootöös“ võtsid osa 7300 noort. Antud uuring näitas, et noorte osakaal, kes on viimasel kolmel aastal osalenud kahes või enamal noorsootöötegevuses, silmapaistvalt suur: pea kolm neljandikku (73%) on vastanud, et nad on kas või korra osalenud kahes või enamal tegevuses. Veidi alla viiendiku (17%) on kolme aasta jooksul enda sõnul osalenud ühes tegevuses. Pea 40% on enda sõnul osalenud rohkem kui kolmes tegevuses. Vaid üks Eesti noor kümnest ei ole viimasel kolmel aastal kokku puutunud mitte ühegi noorsootöötegevusega. (Kirss, Batueva: 2012: 38-39)

Üks aasta enne (2010) OÜ Eesti Uuringukeskus Tartu linna kultuuriosakonna noorsooteenistuse tellimusel viis läbi uuringu, kus võtsid osa 730 kooliõpilased vanuses 9-19 aastat. Uuring näitas, et ühes või kahes tegevuses osales vastavalt 29% ja 28% vastanutest, kolmes tegevuses 21% ja neljas või viies 10%. Tartu noorte hulgas on 11% selliseid, kes ei ole osalenud üheski vaba aja tegevusvaldkonnas. (Noorte ja lastevanemate...: 2010: 25)

Kirss ja Batueva (2012) väidavad, Eesti noorte seas on noorsootöös mitteosalejate osakaal väike. Nooremas vanusegrupis (7–11) on peamine mitteosalemise põhjus sõpradega

koosolemise soov, teabe ülekülluse tõttu sobiva tegevuse mitteleidmine ning pakutavate tegevuste mitesobimine. Noored vanuses 12–18 ütlevad, et pole noorsootöös osalenud seetõttu, et nende koolikoormus on suur või neil puudub huvi osaleda juhendatud tegevuses, aga ka seetõttu, et nad pole leidnud teavet neid huvitava tegevuse kohta. Täiskasvanud noorte puhul on esmatähtis mitteosalemise põhjus liigne töö- ja koolikoormus, aga ka huvi- ja teabepuudus. (Kirss, Batueva: 2012: 40)

Võrreldes OÜ Eesti Uuringukeskuse uuringuga (2010) Tartu linnas põhjendasid noored, et kõige levinum mitteosalemine põhjus huvitegevustes on ajapuudus (52%), ligi poolte jaoks on aga mitteosalemise põhjuseks huvi puudumine (45%) ja/või ka suur koormus koolis (44%). 16% noortest on märkinud mitteosalemise põhjuseks, et ei ole leidnud huvipakkuvat infot. (Noorte ja lastevanemate...: 2010: 39, 40)

Kirss ja Batueva (2012) väidavad, et kõige populaarsem noorsootöövaldkond on huvitegevus, milles viimasel kolmel aastal on osalenud ligi 85% 16–18-aastastest ning 60% 19–26-aastastest noortest. Noorte põhiliseks huvitegevuseks on ülekaalukalt sport. Huvitegevusega tegelevatest noormeestest on sport peamiseks tegevuseks pea pooltel (49%) ning tüdrukutest umbes kolmandikul (34%). Poiste populaarsuselt järgmised huvitegevused on muusika (9%) ning kunst (8%). Tüdrukutel järgnevad spordile tants (15%), laulmine (11%) ning kunst (11%). (Kirss, Batueva: 2012: 40-43)

Vastavalt Tartu küsitlustulemustele (2010) on kõige populaarsemaks vaba aja veetmise vormiks huvitegevus (61%), pea kaks kolmandikku noortest osaleb mõnes huvitegevuse ringis. Kõige populaarsem tegevusala on sport, enam kui pooled huvitegevusega seotud noored on seda märkinud (55%) ja teisel-kolmandal kohal on tants (17%) ja muusika (15%). (Noorte ja lastevanemate...: 2010: 22, 34)

Sama uuringu järgi Tartu linnas noorteorganisatsiooni tegevuses osaleb ja noortekeskuses käib veidi alla viiendiku noortest (17% ja 19%). Erinevates noortelaagrites ja õpilasmalevas on 2010.aastal osalenud pea kolmandik vastanutest (30%). (Noorte ja lastevanemate...: 2010: 22)

Trummi (2013) järgi 2012. aastal osales noortelaagrites 28 801 noort, mida oli 408 võrra rohkem kui 2011. aastal. Kõige rohkem suurenes püsilaagrites osalevate noorte arv – 465 võrra. Projektilaagrites osalevate noorte arv aga vähenes ning sotsiaaltuusikutega laagris osalevate noorte arv on natuke kasvanud. 2012. aastal toetas Hasartmängumaksu Nõukogu 4760 noore osalemist malevategevustes, mida on 126 noore võrra rohkem kui 2011.aastal.

(Trumm: 2013: 17) Kuna 2011. aastal õpilasmalevatega omas kokkupuudet iga kolmas noormees ja tütarlaps vanuses 7–18 eluaastat. Enamik noori osalenud ühes kuni kahe malevavahetuses, umbes viiendik noori omab kolme või enama laagrivahetuse kogemust. (Kirss, Batueva: 2012: 50)

Vastavalt Praxise uuringu andmetele kuni 15-aastaste Eesti noorte seas järgnevad huvitegevusele populaarsuselt noortelaager, noortekeskused ning vabatahtlik tegevus. Vabatahtlik tegevus on populaarsuselt 16–26-aastaste noorte seas huvitegevuse järel teisel kohal. Peamiseks vabatahtliku tegevuse liigiks on individuaalne vabatahtlik tegevus. Individuaalsele vabatahtlikule tegevusele järgnevad populaarsuselt vabatahtlik tegevus talgutel (24%) ning noortele mõeldud organisatsiooni kaudu korraldatud vabatahtlik tegevus (15%). (Kirss, Batueva: 2012: 40-46)

Samuti Kirss ja Batueva (2012) väidavad, et noorteühingutega on kokku puutunud veidi alla kolmandiku noortest. Kõige populaarsemaks noorteühinguks on õpilas- või üliõpilasesindused/-liidud: seda on oma peamise noorteühinguna nimetanud 31% noori, populaarsuselt teisel kohal (25%) on muud noorteühendused. Eesti noorteühingutes osalevatest noortest iga kümnes ja tema põhitegevus toimub poliitilises noorteorganisatsioonis. Kaks kolmandikku noorteühingutega kokkupuudet omavatest noortest on noorteühinguga pidevalt seotud, kuuludes kas ühingu juhtide sekka (15%) või olles liige või liikmekandidaat (49%). Umbes kolmandik (36%) noortest on noorteühingutega kokku puutunud juhuslikumal viisil, olles huviline või külaline. (ibid: 43)

Rämmeri (2012) järgi noortekeskused on noorte jaoks peamiselt toimivate tegevuste meeldivus, sõprade eeskuju järel on olulisel kohal ka uute kogemuste saamine ja uute sõprade leidmine, nooremate jaoks ka juhendajad. Noortekeskused on südamelähedasemad noorematele, kes külastavad neid ka kõige tihedamini. (Rämmer: 2012: 58) Pihor (2012) väidab, et noortekeskustes käivad ligemale pooled 10–15-aastastest noortest, 44% 16–18-aastastest noortest ning 29% 19–26-aastastest noortest. Enamik nendest käib siiski noortekeskustes harvemini kui kord kuus. Nooremates vanusrühmades on noortekeskuste külastamise sagedus küll kõrgem kui vanemates vanuserühmades, kuid korra nädalas või sagedamini noortekeskusi külastavaid noori on ikkagi alla 25%. Seega võib tõdeda, et enamikul juhtudel on noortekeskustes käimine pigem juhuslik, mitte sihipärane, kindla eesmärgiga tegevus. (Pihor: 2012: 5)

Kuigi lähtudes Tartu uuringutulemustest Tartu linnas noortekeskustes on käinud ligikaudu iga viies noor või 19% (Noorte ja lastevanemate...: 2010: 30).

1.3. Noortekeskused Eestis

Euroopas esimene ametlik noortekeskus ilmus 1936. aastal Götheburgis ja Sundsvallis ning Eestis esimene ametlik noortekeskus loodi 10.veebruari 1998. aastal Narva linnas. Esimese noortekeskuse eesmärk oli arendada ja koordineerida noorsootööd Narvas. Ning teise noortekeskuse loomise mõtte (Saue noortekeskus) sai alguse linnavalitsuse sotsiaalnõuniku poolt, kes oli olnud ka noortekeskuse eelkäija ehk laste päevakeskuse loomise initsiaator. Laste päevakeskus oli loodud projektipõhiselt sotsiaalministeeriumi toel. (http://www.ank.ee/ank_test/noortekeskused/noortekeskuste-ajalugu)

2000–2001 aastatel korraldas ENTK avatud noortekeskuste loomiseks koolituse, kus lõppüritusel otsustasid osalejad, et nad vajavad avatud noortekeskuste töö arendamiseks esindusorganit ning juba 9. novembril 2001 asutatigi Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus. (Taru, Pilve, Kaasik: 2013: 144)

Eesti ANK (Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus) andmetel hetkel tegutseb Eestis ca 248 institutsiooni, kes pakuvad noortekeskuse teenust ja seda korraldavad kohalikud omavalitsused või mittetulundusühingud. Noortekeskused võivad olla erinevad, näiteks avatud noortekeskused, teavitamis- ja nõustamiskeskused, noorsootöö keskused jn. Noortekeskustes korraldatakse noorsootööd mitmes noorsootöö valdkonnas (nt. info, nõustamine, huvitegevus jt.) või keskendutakse ühele kindlale meetodile, näiteks avatud noorsootöö meetodeli. (<http://www.hm.ee/index.php?045058>)

Noortekeskus – noorsootööasutus, mis lähtub avatud noorsootöö põhimõttest, mida noortel on võimalik külastada vabatahtlikult (Noorsootöö õpik 2013: 252). Noortekeskuse eesmärgiks on noorte toimetuleku ja tööhõive valmiduse suurendamine, nende sotsiaalse kompetentsi tõstmine. Peale selle on oluline pakkuda mitte-formaalset õppimist konkurentsivõime kasvatamiseks. Noortekeskused lähtuvad oma töös avatud noorsootöö põhimõttest, mis tähendab noorte omaalgatuse toetamist, õppekava puudumist ning erinevateks arendavateks tegevusteks tingimuste loomist. Noortekeskused korraldavad erinevaid teenuseid, annavad infot ning jagavad nõuandeid, samuti võimaldavad tegeleda huvitegevusega. (http://www.ank.ee/?p=p_284)

Vastavalt Haridus- ja teadusministri määrusele avatud noortekeskus – noorsootöö asutus, mis tegutseb kasutades avatud noorsootöö meetodit, on avatud kõigile noortele ja on piirkondlik noorsootöö korraldamise keskus (RTL 2008, 3, 26). Avatud noortekeskus - kohaliku omavalitsuse või eraõigusliku juriidilise isiku noorsootööasutus, mis tegutseb noorsootööseaduse alusel (http://www.ank.ee/?p=p_284).

Eesti noorsootöö kontseptsiooni (2001) järgi avatud noortekeskus on koht, kus võivad vabatahtlikkuse alusel käia kõik noored ja mis on ümbruskonna noorsootöö korraldamise keskus (Eesti noorsootöö kontseptsioon: 2001: 10).

Sama kontseptsiooni (2001) järgi avatud noortekeskuse põhieesmärgid:

- 1) pakkuda noorsootöö erinevaid teenuseid (info ja nõuande saamine, huvitegevuse võimaldamine);
- 2) toetada noorte arengut ning ühiskonnastumist;
- 3) arendada piirkondlikku noorsootööd;
- 4) luua piirkonna noortele vaba aja veetmise võimalused erinevate noorteprojektide ja -programmide teostamise kaudu. (Eesti noorsootöö kontseptsioon: 2001: 10-11)

Eestis lähenetakse noortekeskuste kuuluvusele peamiselt kaht moodi. Esimesel juhul on noortekeskus kohaliku omavalitsuse asutus, kellel on kindel eelarve. Teisel juhul on teenus delegeeritud vabasektorile ning rahastatakse teatud osa eelarvest, jättes raha juurde otsimises, kuid ka teenuse kujunemises vabamad käed. On ka omavalitsusi, kus on kombineeritud variant mõlemat liiki kuuluvusega keskusest, ja oma valitsusi, kus noortekeskust polegi. (Rannala: 2013: 165)

Noortekeskused on avatud sellistel aegadel, mis noortele sobivad. Noortekeskust võib külastada iga noor ja nendel on võimalik ellu viia erinevaid ideid, mis pole seadusandlusega vastuolus. Samuti on noortel võimalus saada asjatundjate nõuandeid oma probleemide lahendamiseks noorsootöötajate abil. (http://www.ank.ee/?p=p_284)

Iga noortekeskuse mudel ja pakutavad teenused on erinevad, sest see sõltub piirkondlikest vajadustest, ega tavaliselt noortekeskuste peamiseks teenusteks on:

- 1) avatud noorteruim/tuba, kus on võimalik kohtuda sõpradega, kuulata muusikat, mängida erinevaid lauamänge, kasutada arvuteid, osaleda erinevatel üritustel jne;
- 2) huvitegevus, projektinõustamine ja noorte omaalgatuse toetamine;
- 3) noorte info edastamine;
- 4) vabatahtlik tegevus;

- 5) tööelu ja erialasid tutvustavad tegevused;
- 6) noorte osaluskogude koordineerimine;
- 7) laagrite korraldamine, noortekoolitused;
- 8) noorte esmatasandi nõustamine;
- 9) erinoorsootöö;
- 10) rahvusvaheline noorsootöö;
- 11) mobiilne noorsootöö (tänavatöö, töö internetis, noorsootöö teenuse tagamine teises piirkonnas, noorsootöö pakkumine noorte kogunemiskohtades).
(http://www.ank.ee/ank_test/noortekeskused/)

1.4. MTÜ Öökull tegevused

Öökull on 1998. aastal loodud mittetulundusühing, mille eesmärgiks on abistada kodu, perekonna ja turvalise kasvukeskkonna kaotanud lapsi ja nende peresid. Üheks eesmärgi saavutamise teeks on olnud aidata kaasa laste hoolekandeesutuste loomisele ning selle aja jooksul on käivitatud keskuse tegevus. Aasta pärast avati noortekeskus, mis lisaks keskuse teenuse pakkumisele hakkas tegelema ka tänavatöö, rehabilitatsioonitöö, sotsiaalsete toimetuleku oskuste õpetamise, huvitegevuse ja vabatahtliku töö organiseerimisega ning seega on Öökull esimene noortekeskus Tartu linnas. 2002.a avas MTÜ Öökull Loovkeskuse, mille eesmärgiks oli korraldada noorsootööd läbi loovmeetodite. 2004.a ja 2007.a. on MTÜ Öökull võitnud riigihanke konkursi ning pakkunud praeguseks Tartu linnale päevakeskuse teenust vähekindlustatud perede noortele Annelinna Lastekeskuses. Alates 2011.a. tegutseb MTÜ Öökull all Koolitus- ja nõustamiskeskus TEAN. (www.ookull.ee)

Alguses MTÜ Öökull`is on pakutud vähekindlustatud peredele ja hooletussejätetud noortele erinevaid päevakeskuse tegevusi. Tegeletud on nende vaba aja korraldamisega ning seda läbi mitmekesiste tegevuste: loovad, käelised ja füüsilised tegevused, mängud, laagrid, grupitööd, erinevate oskuste (sotsiaalsed, võõrkeelte tundmise, arvutikasutamise, toidu tegemine) arendamine jne. Alates 2000.aastast on MTÜ Öökull`is regulaarselt osutatud ka õpiabi teenust töötajate, tudengite ja vabatahtlikute abil. Lisaks noorte abistamisele on aastate jooksul püüdnud parendada lapsevanemate vanemlikke oskusi läbi grupitööde, koolituste, nõustamise, peretöö teenuse. (Laste päevakeskuse teenuse...2010: 4)

MTÜ Öökull tegeleb ka ennetustööga ning on ellu viidud erinevaid kohalikke ja rahvusvahelisi uimastiennetuslikke ning kriminaal-preventiivseid projekte tuhandetele noortele. Aastast 2006 teeb MTÜ Öökull koostööd Tartumaa alaealiste komisjoniga. MTÜ Öökull korraldab sotsiaalprogramme nagu tüdrukutegrupp, sõltuvusennetustreening, negatiivsete emotsioonide juhtimistreening (sh vihajuhtimistreening), sotsiaalsete oskuste parendamise grupp, väärtushinnangute korrigeerimise treening, eluviisitreening ja teraapiates (savi- ja kunstiteraapia). Vabatahtlike töö arendamise seisukohalt on MTÜ Öökull'il olnud roll vabatahtlike õpetamisel, koolitamisel ning samuti ka osalemisel Euroopa Vabatahtliku Teenistuse programmis. (ibd: 5)

Öökull on panustanud koostöö arendamisesse ning avalikkuse teadlikkuse tõstmisesse riskilaste teemadel. Kohalikul tasandil tehakse koostööd teiste noortekeskuste ja noorteorganisatsioonidega, kohaliku omavalitsuse esindajatega, Tartumaa alaealiste komisjoniga, Lõuna Prefektuuriga, Tartu Ülikooli ja Lääne-Viru Rakenduskõrgkooliga, Tartu Laste Tugikeskusega ning paljude hoolekandetasutustega. Hea koostöö toimib ka Tartu Linnavalitsuse kultuuriosakonnaga, kus MTÜ Öökull aitab kaasa noorsootöö kujundamisele ja arendamisele Tartu linnas. MTÜ Öökull kuulub Eesti Noorteühenduste Liitu ning Tartu Noortekeskuste Kogusse. Rahvusvaheline koostöö toimub erinevate projektide, kohtumiste, konverentside, seminaride, heategevusürituste ja koolituste kaudu. MTÜ Öökull on tegelenud aastaid ka avalikkuse teavitamisega n-õ riskilaste probleemistikast. (ibd: 5)

MTÜ Öökull eesmärgiks on vähemate võimalustega noorte ning nende pereliikmete probleemide lahendamisele kaasaaitamine, noorsootöö ja sotsiaalvaldkonna arendamine ning preventiivne töö ennetamaks noorte sattumist kuritegelikule teele (Atškasov, Käggo: 2008: 18).

MTÜ Öökull korraldab erinevaid üritusi, kaasa arvatud ka perede ühisüritus, laagreid ja loovaid tegevusi, nagu loovtants, kunst, teater. Tegeleb vabatahtlike projektidega koolinoortega, mille eesmärgiks on teostada narkootikumide ja AIDS'i ennetustööd, sotsiaalsete oskuste treeningud. Samuti teostab toimetulekuoskuste õpetamist, näiteks kokandus või käsitöö, viib läbi vabatahtlike koolinoorte ja täiskasvanute koolitused. MTÜ aktiivselt töötab teiste mittetulundusühingute ja institutsioonidega, kes tegelevad tava- või riskinoortega, kui ka samuti osaleb Euroopa Vabatahtliku Teenistuse programmis. (Laste päevakeskuse teenuse...2010: 6)

Tänapäeval MTÜ Öökull koosneb kuuest erinevast organisatsioonist:

- 1) Tartu Annelinna Laste Päevakeskuses
- 2) Kambja Noortekeskus.
- 3) Koolitus- ja nõustamiskeskus „Tean“
- 4) Euroopa Vabatahtlik Teenistus (EVT) / European Voluntary Service
- 5) Sõjaväelaager õpilasmalev
- 6) Womentor

Lõputöö eesmärgi saavutamiseks autor teostas oma “Noorte rahulolu MTÜ Öökull Tartu Annelinna Laste Päevakeskuse ja Kambja Noortekeskuse poolt pakutud teenustega” uurimistööd Tartu Annelinna Laste Päevakeskuses ning Kambja Noortekeskuses. Seoses sellega, järgmistes alapeatükkides töö autor eelkõige tutvustab ja kirjeldab kahte MTÜ Öökull organisatsiooni: Tartu Annelinna Laste Päevakeskus ja Kambja Noortekeskus, kes pakuvad noorsootöö teenust.

1.4.1. Tartu Annelinna Laste Päevakeskus

Tartu Annelinna Laste Päevakeskuse teenus on ette nähtud Tartu linna vähekindlustatud perede noortele vanuses 7-17, kellel esinevad kodused probleemid (vähene materiaalne kindlustatus, kesised elamistingimused, võlad jms) ja/või psühho-sotsiaalsed probleemid, mis takistavad koolikohustuse täitmist ega võimalda lapsel veeta ratsionaalselt oma vaba aega. (Laste päevakeskuse teenuse...2010: 2)

21.03.2014 aastal autor viis läbi intervjuu Tartu Annelinna Laste Päevakeskuse juhatajaga ning tema sõnul Lastekeskuses käivad noored vanuses 7-13 aastat (keskmiselt), kuigi keskus on suunatud 7-17 vanuserühmale. Antud vanusepiirang on seotud sellega, et see on paika pandud taaskord päevakeskuse teenuse hankes.

Juhataja sõnul, Päevakeskuse külalastatavus varieerub alates 25 kuni 30 noort päevas, umbes 35 erinevat noort kuus. Keskuses käivad peamiselt eestlased, kuigi samuti on külastanud ja külatab jätkuvalt segaperedest lapsed. Juhataja sõnul, keskust ei külasta teisi rahvusi, kuna see on seotud keelega, keskus pakub teenuseid eesti keeles.

Annelinna Laste Päevakeskus on avatud tööpäevadel kell 13.00-18.00. Juhataja sõnul Lastekeskuse lahtiolekuaegu on reguleerinud kogemus ja hankeleping, mis nõuab

lahtiolekuaega vähemalt 5 tundi päevas. Varem pole vajadust keskust avada, kuna õpilased tavaliselt enne kella 13.00 keskusesse nagunii ei jõua. Kauem pole ka vajadust lahti hoida, kuna tavapärasele lahtiolekule järgnevad veel ka ringitegevused.

Laste keskuse põhieesmärgiks on aidata kaasa Annelinna piirkonna vähekindlustatud perede noorte sotsialiseerumisele, hariduse ja erinevate oskuste omandamisele. Annelinna Laste Päevakeskuse alaeesmärgid on aidata kaasa koolikohustuse täitmisele, parandada noorte sotsiaalseid ja suhtlemisoskusi, arendada noorte võimeid, parandada vaimset ja füüsilist tervist, kujundada toitumise ja hügieeni harjumusi, pakkuda organiseeritud vaba aja sisustamise võimalust, arendada koostööd erinevate spetsialistidega (lastekaitse spetsialistid, politseinikud, sotsiaalpedagoogid, meedikud). Annelinna Laste Päevakeskuse peamised teenused on õpiabi, pesemise, vaba aja veetmise, toitlustamise, isikliku arengukava koostamise, esmase psühholoogilise abi andmise ja teraapiate ning juhtumi korraldamise teenus (sh. peretöö). Antud teenuse abil ennetatakse noorte sattumist tänavale ning õigusrikkumisi. Samuti osutatakse õigusrikkujatele ka rehabilitatsiooniteenust erinevate psühholoogiliste treeningute näol. Pakutava teenusena osutatakse noortele õpiabi ja sisustatakse nende vaba aega viies läbi erinevaid ringitegevusi, organiseerides ekskursioone, matke, laagreid, perepäevi, teemapäevi jt. üritusi. (Laste päevakeskuse teenuse...2010: 2)

Intervjuust juhatajaga selgus, et Lastekeskuse peamised tegevused on meisterdamine ehk käsitöö, lauamängud, muusika kuulamine, multifilmide vaatamise võimalus, kodutööd tegemine ehk õppimine, joonistamine, erinevad konkursid ja võistlused, teater ja etendused, huviringid, kokkamine, orienteerumine – aaretejaht, vaheajalaagrid, sportlikud võistlused, perepäevad ja erinevad väljasõidud, näiteks teatri külastused, muuseumite külastamine, avalikud ülelinnalised üritused (Tarkusepäev, lastekaitsepäev). Juhataja sõnul kõige populaarsemad ja lemmikud eespool nimetatud tegevustest noortel on vaheajalaagrid ning suuremad väljasõidud keskuselt ja sportlikud võistlused. Kõige vähem tema arust noortele meeldib koostada plakatid ja koristada enda järel.

Juhataja sõnul Annelinna Laste Päevakeskuses korraldatakse selliseid sündmusi, nagu stiilipeod (Halloween, Maskiball, Kevadprintsessi ja kevadprintsessi valimised, Moeshow jne), sündmuste tähistamine (keskuse sünnipäev, Sõbrapäev, Jõulud, Eesti Vabariigi aastapäev, Emadepäev, Vastlapäev, Emakeelepäev jne), poiste- ja tüdrukuteõhtud, väljasõidud, külaskäigud, ekskursioonid (Otepää seikluspark, Aura Keskus, Ahhaa Keskus,

kino, botaanikaaed jne), perede ühisüritused - perepäevad, infotunnid vanematele, IT Öö ja erinevate valdkondade külalised lastekeskuses.

Annelinna Laste Päevakeskuse juhataja kinnitab, et tegevused ja sündmused on välja kujunenud üheksa aasta jooksul vastavalt sihtrühmale ja selle muutumisele. Hetkel on sellised tegevused, aga aasta pärast võivad olla juba teised tegevused. Osad tegevused on muidu paika pandud ka hankelepings, mis on päevakeskustele omased.

Samuti juhataja märkab, et töös on oma raskused, sellised nagu hariduslike erivajadustega noorte kaasamine tegevustesse, noorte vaheliste konfliktide lahendamine põhitöö kõrvalt, koostöö arendamine lastevanematega ning nende nõustamine. Selleks, et kooskõlastada oma töö Lastekeskuses iga kuu lõpus koostatakse uus tegevuskava järgmiseks kuuks. Tegevused ja teemad planeeritakse nädalate kaupa ning neist lähtutakse igapäeva tegevuste planeerimisel. Tegevuskava koostab vaba aja juhendaja koostöös Euroopa Vabatahtliku Teenistuse vabatahtlike ja praktikantidega ning projekte esitatakse vastavalt nende tähtaegadele jooksvalt kogu hooaja vältel. Samuti keskus planeerib järgnevad kolm aastat pakkuda noorte päevakeskuse teenust edasi Annelinnas ja jätkata ka huvitegevuse ning vaheajalaagrite pakkumisega.

Lapse vajaduse päevakeskuse teenuse järele otsustab Tartu Linnavalitsuse sotsiaalabi osakond. Kui päevakeskusesse suunatakse laps kellegi teise poolt (näiteks kooli sotsiaalpedagoogi poolt), siis kooskõlastatakse nende noorte nimed Tartu Linnavalitsuse sotsiaalabi osakonnaga. (Laste päevakeskuse teenuse...2010: 3)

1.4.2. Kambja Noortekeskus

Märtsis 2002 a. asutati MTÜ ZZ Noortekas, kes hakkas tegelema noortekeskuse rajamisega Kambjasse. Noortekeskuse idee kasvas välja Kambja alevi noorte soovist kaasajastada nende vaba aja veetmise võimalusi. (<http://noortekas.kambja.ee>)

2012. aasta jaanuarist osutab noortekeskuse teenust avatud noorsootöö meetodil Kambjas MTÜ Öökull. Keskuse eesmärgiks on pakkuda noortele vabatahtlikkuse alusel osaluse, arengulisi ja hariduslikke kogemusi, mis aitavad ühelt poolt neil olla aktiivsed demokraatlikus ühiskonnas. Noortekeskuses on noortel võimalus kasutada internetiühendusega arvuteid, mängida lauamänge ning piljardit, tegeleda meisterdamisega, osaleda huviringides, valmistada süüa, saada infot, nõustamist ja osaleda erinevates

projektides. Samuti Kambja Noortekeskus teavitab noori noortekeskuse võimalustest ja üritustest. (Kambja Valla arengukava 2014–2021: 2013: 21)

Noortekeskuse sihtgrupiks on tavanoores ja noored sotsiaalprobleemidega vanuses 7 - 26 aastat, vabatahtlikud, erinevad spetsialistid (tugivõrgustik), õpi- ja käitumisraskustega ning vähemate võimalustega noored. (ibid: 21) 27 märtsil 2014a. Kambja Noortekeskuse juhatajaga autor viis läbi intervjuu, kust selgus, et antud sihtgrupp on seotud sellega, et see on kehtiv noore mõiste vanusepiir ja samuti on paigas ka vallaga sõlmitud lepingus. Kuid tegelikult Kambja keskust noored vanuses 20-26a. külastavad harva.

Juhataja sõnul Kambja Noortekeskuses, nii nagu Annelinna Laste Päevakeskuses, käivad eestlased nii poisid, kui ka tüdrukud ning keskmine külastaja vanus on 13 eluaastat. Enamasti see on seotud sellega, et antud piirkonnas ei ela teisest rahvusest noori. On üks noor teisest rassist, aga temal on üks vanematest eestlane.

Kambja Noortekeskus on avatud teisipäevast reedeni kell 14.00-19.00. Juhataja sõnul, Kambja keskuse lahtiolekuajad on paika pandud riigihanke lepinguga. Kuid nüüd suveperioodil on Kambjas uued ajad - 13-19. Muutus sai tehtud kooskõlas valla ja kooliga. Noortekeskuse külastatavus on võrreldes 2012 aastaga tõusnud ligi 17%, ulatudes vahel isegi kuni 30-40 nooreni päevas ehk 45-50 erinevat noort kuus. (Kambja Valla arengukava 2014–2021: 2013: 22)

Kambja Avatud Noortekeskuse prioriteetsed tegevussuunad on vabatahtliku tegevuse, vabatahtlike koolituste ja rahvusvahelise noorsootöö edendamine Kambja vallas, ennetustöö, mobiilne noorsootöö Kambja vallas, koostöö tugevdamine Tartumaa noorteorganisatsioonidega, Kambja vallas tegutsevate noortega tegelevate organisatsioonide ja nende meeskondade koolitamine, kaasamine seminaridesse ja valla arengu kavandamisse, noorte omaalgatuste toetamine, noortele mõeldud ürituste traditsioonide välja kujundamine Kambja vallas, Kambja kui noortesõbraliku valla kuvandi loomine. (Kambja Valla Arengukava 2014–2021: 2013: 21-22)

Juhataja sõnul, tegevused, mis on seotud näiteks tähtpäevadega, vahel korraldatakse koos vallaga ning samuti Kambjas on olemas noorteaktiiv, kes osaleb tegevuste korraldamises ja elluviimises.

Juhataja kinnitab, et peamised tegevused Kambja Noortekeskuses on meisterdamine, käsitöö, kokkamine, joonisamine, taimede istutamine-hooldamine (keskuses on talveaed), lillepeenarde hooldamine, heakorratööd keskuse ümber (riisumine), piljard, Xbox'i

mängimine, lauajalgpall, koroon, ehete valmistamine, lauamängud, erinevad turniirid, võistlused, filmiööd, LAN ööd, kohtumised omavalitsuse esindajatega (näiteks vallavanem), ametite tutvustused, orienteerumine, osalemine üleriigilisel Teeme ära algatusel, matkad. Samuti keskus tihti korraldab grupitööd erinevatel teemadel, kus noored saavad arutleda koos noorsootöötajatega erinevate probleemide/murede üle.

Samas juhataja intervjuust selgus, et Kambja Noortekeskuses korraldatakse selliseid sündmusi, nagu Noortekeskuse sünnipäev, noorte sünnipäevade tähistamine erinevate ürituste näol. Näiteks Karneval või muu pidu. Igal kuul keskus püüab teha ühe peo või natuke suurema ürituse, mille korraldamises noored osalevad. Eelmisest aastast oli korraldatud ka noortediskosid Kambjas. Lisaks käib palju külalisi, kes tutvustavad oma ametit või huvitavat hobi, et tõsta noortes huvi erinevate asjade vastu.

Kõige populaarsemad tegevused ehk sündmused, juhataja sõnul, on erinevad väljasõidud, ööüritused (näiteks LAN ööd, kus osalejate keskmine vanus on 18 eluaastat) ja üritused/tegevused, kus saab süüa teha ja ise süüa. Kuigi kõige vähem noortele meeldib sellised tegevused, mis nõuavad ettevalmistust, grupitööd, kus noored peavad avaldama oma arvamust või suhelda teiste noortega (teiste noortekeskuste noortega), sest suhtlemisoskused on nõrgad.

Juhataja sõnul, antud sündmused ja tegevused on välja mõeldud koos noortega ning kõik projektid ja asjad käivadki koos noortega.

Olulisemad raskused, juhataja arvamusel, Kambja Noortekeskuses on koostöö vanematega, ehk juhataja arvab, et antud töö on liiga nõrk. Samuti noorte motiveerimine üheks või teiseks tegevuseks võtab aega või noortel üldse puuduvad oma huvid. Noortekeskusel on vähe vahendeid ürituste läbiviimiseks, palju projektipõhist tööd. Kuigi Noortekeskus planeerib rohkem kaasata vanemaid oma tegevustesse ja parem koos töötada kooliga läbi erinevate ürituste. Näiteks on korraldatud 7. klassile metsalaagri, kus käsitletakse erinevate meetoditega kiusamise teemat. Samuti keskus püüab kaasata ja huvitavaid tegevusi pakkuda vanematele noortele ning anda neile võimaluse realiseerida oma ideid ja unistusi läbi noortekeskuse (näiteks, noored soovivad luua ekstreemparki).

2. EMPIIRILINE OSA: NOORTE RAHULOLU MTÜ ÖÖKULL TARTU ANNELINNA LASTE PÄEVAKESKUSE JA KAMBJA NOORTEKESKUSE POOLT PAKUTUD TEENUSTEGA

2.1. Uurimisprobleemi kirjeldus, eesmärgid, ülesanded ja küsimused

Teoreetilisest ülevaadest selgus, et noortekeskuse roll on tagada noorele vajalik ning talle vastav ja mõistetav arengukeskkond. Noortekeskuse peamisteks märksõnadeks on noortega ja noortele suunatud tegevused, aktiivne arengukeskkond, loominguilisust ja identiteeti toetav, turvaline, noori kaasav positiivne/elujaatav elustiil. (Noortekeskuste Hea Tava: 2013: 2, 3)

Teoreetiline ülevaade kinnitas, et Tartus noortekeskustes on käinud 19% Tartu noort ehk see tähendab, et peaaegu iga viies noor. Samuti on näha, et noortekeskustes käimine erineb lapsevanemate elukoha lõikes, kus Annelinna, Ihaste, Jaamamõisa linnaosa noortest on noortekeskustes käimist märkinud 26%. Antud linnaosade noored käivad kõige enam noortekeskustes võrreldes teiste piirkonna lastega. (Noorte ja lastevanemate...: 2010: 30, 63)

Autor suunas oma tähelepanu sellele, et uus arengukava perioodiks 2013-2018 ei peegelda erinevate sihtgruppide arvamusi, kaasa arvatud ka noorte, kuigi noorsootöö seaduse järgi peab noorsootöö korraldamisel arvestama noorte arvamusega, vajadustega ning huvidega.

Lapse õiguste konventsiooni järgi lapsel on sõnavabadus. See sisaldab vabadust riigipiiridest sõltumata suuliselt, kirjalikult või noorsootöö seaduse järgi noorsootöö korraldamisel trükis, kunsti vormis või mõnel muul, lapse enda valitud viisil, taotleda, vastu võtta ja edasi anda informatsiooni ning igasuguseid ideid. (RT II 1996, 16, 56)

Lähtuvalt Eesti Vabariigi lastekaitse seadusest lapsel on mõtte-, südametunnistuse-, usu- ja sõnavabadus. Lapsel on õigus ja tal peab olema võimalus otsida, saada ja jagada mitmekülgset humanistlikku informatsiooni, osaleda organisatsioonides ja liikumistes (RT 1992, 28, 370). Sama seadusest lähtudes lapsel on õigus ise või enda poolt valitud esindajate kaudu osa võtta lastekaitseprogrammide väljatöötamisest.

Lõputöö eesmärgiks on välja selgitada noorte rahulolu MTÜ Öökull Tartu Annelinna Laste Päevakeskuse ja Kambja Noortekeskuse pakutud teenustega ning teha ettepanekuid teenuste arendamiseks.

Uurimisküsimusteks on:

- 1) Kas Annelinna Laste Päevakeskuse ja Kambja Noortekeskuse külastajad on rahul pakutud teenustega?
- 2) Millega noored on rahul kõige rohkem ning millega mitte?
- 3) Mida oleks hea veel korraldada antud keskustes lähtuvalt noorte arvamustest?

2.2. Valim ning uurimuse läbiviimine

Andmete kogumiseks lõputöö autor kasutab kvalitatiivset ja kvantitatiivset uurimismeetodit. Uurimismaterjal oli kogutud sellise meetodiga, mis võimaldab kvantitatiivset, arvulist mõõtmist ja mõõtmistulemuste saamist. Hirsjärvi ja Huttunen (2005) väidavad, et sellised meetodid on näiteks süstemaatiline vaatlus, testid, füsioloogilised mõõtmised ning standardiseeritud ankeetide kasutamine. Kvantitatiivse uurimismeetodi eesmärk on saada võimalikult objektiivseid empiirilisi andmeid täpselt piiritletud objektide kohta. (Hirsjärvi, Huttunen: 2005: 179, 201)

Samuti Hirsjärvi ja Huttunen (2005) arvamusel järeldused tehakse uurimismaterjali statistilise analüüsi põhjal, kasutades näiteks tunnuste aritmeetilisi keskmisi, korrelatsioone ja faktoranalüüse (ibid: 201).

Berg (2009) järgi kvalitatiivne uurimus otsib vastuseid, uurides erinevaid sotsiaalseid tegevuskohtasid ja indiviide, kes seal elavad. Kvalitatiivsed uurimistehnikad annavad võimaluse jagada teiste inimeste arusaamist ja ettekujutlust. Intervjuu on efektiivne meetod kogumaks informatsiooni kindlatele uuringu küsimuste tüüpidele. Seda eriti juhul, kui uurija on huvitatud intervjuueeritava mõistmisest. (Berg: 2009: 8-9, 110)

Uurimuse läbiviimiseks oli kasutatud neli ankeetküsimustikku. Kidron (2008) väidab, et ankeet on käepärane meetod, millega saab uurida inimeste hoiakuid, uskumusi, eelarvamusi, aga ka nende veendumuste tugevust, kindlust ja mõjutatavust, katseisikute teadmisi, käitumismotiive, materiaalsel olukorda jm. Ankeediga saadud andmestikku võib vaadelda uuritavate soo, vanuserühmade, elukoha jt objektiivsete näitajate lõikes. (Kidron: 2008: 74)

Enne küsitluse koostamist töö autor viis läbi poolstruktureeritud intervjuu Tartu Annelinna Laste Päevakeskuse ja Kambja Noortekeskuse juhatajatega, mille eesmärgiks oli uurida keskuste külastajate statistilisi andmeid ja tegevusi ehk sündmusi, mis korraldavad

keskused. Ankeetide koostamisel oli aktiivne koostöö mõlema keskuse juhatajatega, kõik uurimisküsimused olid sätestatud ja mõned nendest olid pakutud juhatajate poolt. Samuti ankeedid olid koostatud vastavalt lõputöö teoreetilisele raamistikule.

Kaks ankeetküsitlust oli suunatud 7 kuni 9a. ja 10-17a. noortele Tartu Annelinna Laste Päevakeskusesse ning kaks teised Kambja Noortekeskusesse 7-9a. ja 10-26a. noortele, ankeedid olid anonüümsed. Antud vanuserühmad olid valitud lähtuvalt keskuste sihtgrupist ja juhatajate intervjuust, kuid Kambja keskuse juhataja sõnul 20-26 vanuses noored külastavad keskust harva ning uuringu läbiviimisel neid ei võinudki olla keskus.

Ankeedid olid ainult eestikeelsed, sest nagu intervjuudest selgus, Annelinna Laste Päevakeskus, kui ka Kambja Noortekeskus pakuvad oma teenused eesti keeles.

Lõputöö autor kasutas nii suletud kui ka avatud küsimusi. Nardi viitab (2003) avatud küsimustele kui efektiivsele viisile saamaks teada, mida inimesed mõtlevad (Nardi: 2003: 64-65). See nõuab vastajate poolset lahti seletamist läbi oma arvamuse, samuti Balnaves ja Caputi (2001) sõnul võimaldavad suletud küsimused aga vaid fikseeritud erinevaid valikuid respondentide poolt (Balnaves, Caputi: 2001: 78).

Ankeetküsitluses mõnede küsimuste jaoks töö autor kasutas 5-pallist skaalat, kus küsimused oli pakutud vastustena erinevaid valikuvariante, näiteks 1 üldse ei meeldi, 2 ei meeldi, 3 enam vähem/ võib olla, 4 meeldib, 5 super/mulle väga meeldib. Kuigi 7-9a. noortele antud numbrid oli asendatud smailidega, kuna noortele on kergem ja lihtsam neid arusaada.

Küsitlus autor viis läbi aprillikuus 2014 aastal. Ankeetküsimustikud seletustega kuidas õigesti täita ankeedid, oli saadetud postiga Annelinna Laste Päevakeskuse juhatajale ja Kambja Noortekeskuse juhatajale ning pärast seda, olid jagatud paberikandjal noortele. Mõned päevad töö autor ise tuli kohale keskustesse, jagas ankeedid ja vajadusel aitas noortele, kellel oli vaja abi.

Planeeritud valim oli umbes 80-85 noort, sest juhatajate sõnul vastavalt eelmise aasta andmetele Annelinna Laste Päevakeskuses käib umbes 35 noort ja Kambja Noortekeskust külastab umbes 45-50 noort. Vastajaid oli kokku 94 noort ning see näitab, et lõplik valim tuli välja tunduvalt suurem, kui töö autor enne planeeris. Võiks oletada, et sellised tulemused on seotud sellega, et antud keskuste külastussagedus on kasvanud võrreldes eelmise aastaga.

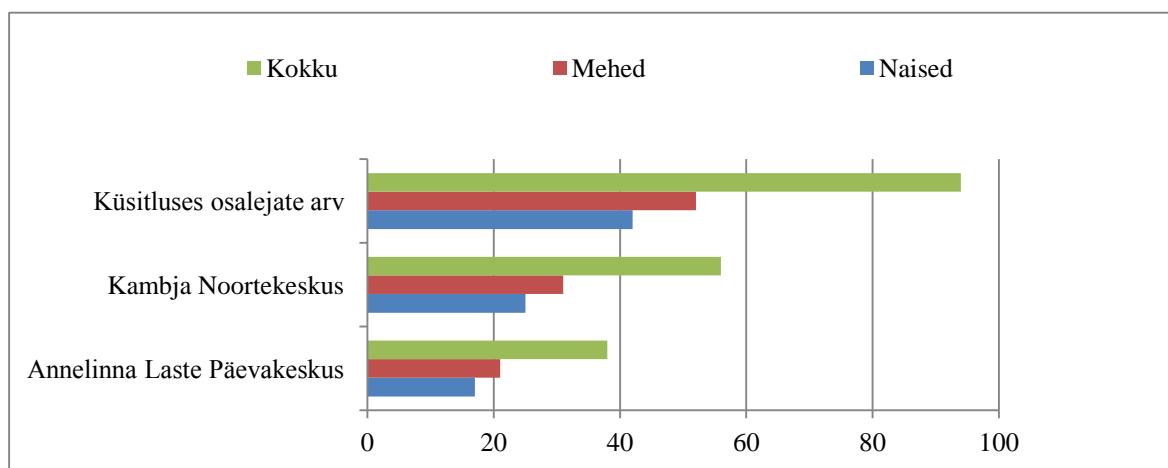
Enne uuringu läbiviimist küsis töö autor lapsevanema kirjalikku nõusolekut ja noorte nõusolekut samuti. Soovi korral täitsid noored ankeedid keskustes või kodus ja täidetud ankeetküsimustikud tagastasid keskuste töötajatele.

Vastajad täitsid ankeedid vabatahtlikult ning iseseisvalt, et vältida grupimõtlemist ja selleks, et iga laps saaks väljendada oma isiklikku arvamust. Samuti mõned noored vanuses 7-9 eluaastat vajasis noorsootöötaja või keskustetöötaja abi ülesanne seletamisel või kirjutamisel. Eelnevalt oli töö autor teinud selgitustööd keskuste töötajatele kuidas õigesti täita antud ankeedid.

2.3. Uurimisandmete analüüs

Antud uuringus osales 94 noort. Lähtudes intervjuust juhatajatega selgus, et eelmise aasta andmetel umbes 35 erinevat noort külastavad Annelinna Laste Päevakeskust ja umbes 45-50 noort Kambja Noortekeskust, kuid tagastanud ankeete oli rohkem. Võib oletada, et antud tulemus on seotud sellega, et keskustes külastajate arv on tõusnud. Kahes keskuses kokku oli 52 (55% vastanutest) on meessoost ja 42 (45%) naissoost.

Vastuste jaotumisest vastavalt keskuste ja soole peegeldab joonis üks. Annelinna Laste Päevakeskuses oli kokku 38 noort, nendest 21 ehk 54% meessoost ja 17 ehk 46% naissoost. Kambja Noortekeskuses oli kokku 56 vastajat nendest 31 ehk 55% olid mehed ja 25 ehk 45% naised.

Joonis 1. Vastanute jaotus keskuste ja soo järgi

Vaatamata sellele, et noorsootöö seaduse järgi noor on seitsme kuni kahekümne kuue aastane füüsiline isik (RT I 2010, 44, 262), on Annelinna Laste Päevakeskus ette nähtud

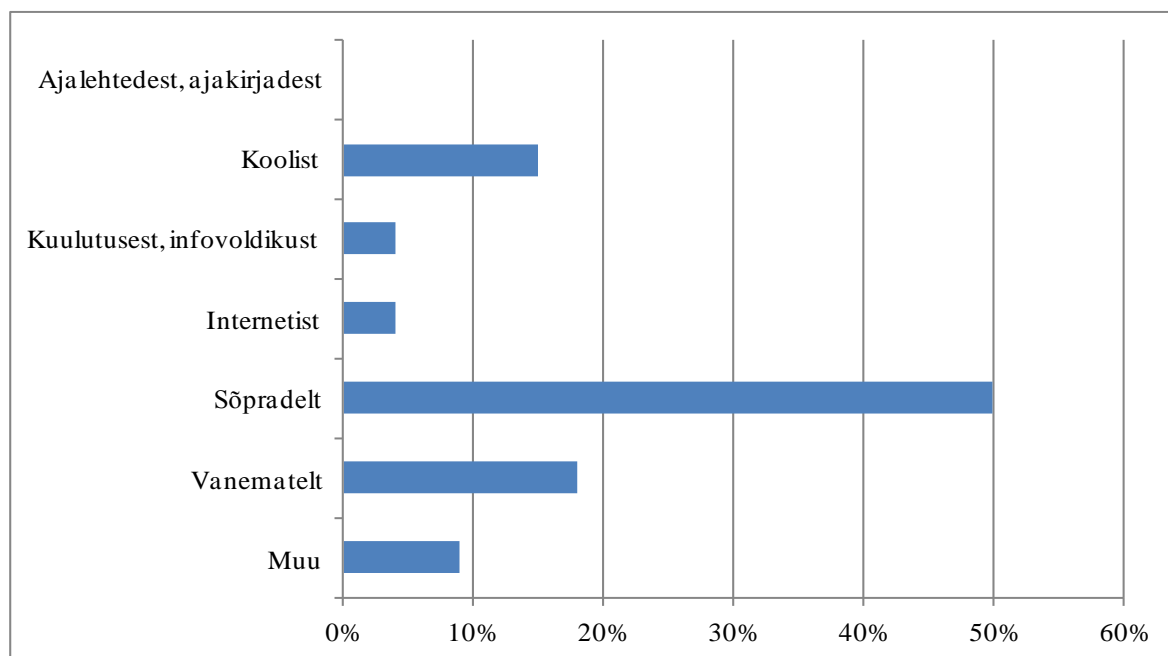
noortele vanuses seitsmest kuni 17 eluaastani. Kambja Noortekeskus sihtgrupiks on vanuses seitsmest eluaastast kuni 26. Vastanute ja sugude erinevus on välja toodud tabelis üks millelt on näha, et keskustes käib rohkem alaealiseid noori 7-16 vanuses, kui täiskasvanute seas antud uuringus osales ainult kaks külastajat, 21 aastane tüdruk ja 23 aastane poiss. Analüüsides soo järgi võib öelda, et poiste ja tüdrukute vahel rohkem külastab keskusi poisse. Samuti on näha, et küsitluses osales kõige rohkem 12-aastaseid noori. Vastajate keskmine vanus on 11,4 aastat neist noorim vastanu 7 aastane ja vanim 23 aastane. Rahvuselt ainult üks vastaja venelane ja kõik ülejäänud vastajad eestlased.

Tabel 1. Vastanute arv vanuse ja soo järgi

Vanus	Tüdrukud	Poisid	Kokku
7 a.	1	2	3
8 a.	4	4	8
9 a.	4	7	11
10 a.	4	9	13
11 a.	4	9	13
12 a.	7	9	16
13 a.	8	5	13
14 a.	7	6	13
15 a.	1	0	1
16 a.	0	1	1
21 a.	1	0	1
23 a.	0	1	1
Kokku	41	53	94

Autor küsis noortelt kus nad keskuste kohta infot said. Oli välja pakutud seitse järgmist varianti: ajalehtedest ehk ajakirjadest, koolist, kuulutusest ehk infovoldikust, internetist, sõpradelt, vanematelt või mõni muu vastus. Vastuste analüüsi tulemusena, mis on kajastatud joonisel kaks saab öelda, et kõige suurem osa noortest on saanud infot keskuste kohta oma sõpradelt ehk 50%. Pakutud vastuste hulgas antud infokanal oli kõige populaarsem. Nendest suurem osa 9-16 vanuses noored. Kõige vanemad noored kes võtsid osa antud uuringust ehk 21aastane tüdruk ja 23aastane poiss vastasid, et said samuti infot keskuste kohta sõpradelt. Soo järgi vastanute hulgas on võrdsed. Teisel kuni kolmandal kohal ehk 18% vastanutest väidavad, et said informatsiooni keskusest, oma vanematelt ja 15% koolist. Antud vastuse märkisid rohkem 7-10 vanuses noored ja nendest oluliselt suurem osa poisid. 9% noort kasutati valikvastust „Muu”, kus kommenteerisid, et said infot

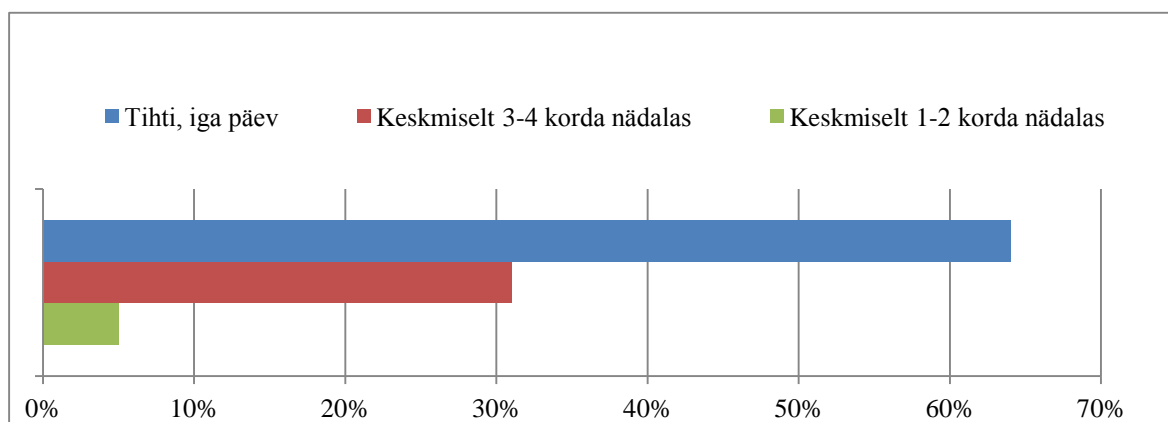
noorsootöötajatelt või lihtsalt astusid sisse. Viimasel kohal oli internet mille valis üks 14 aastane poiss.

Joonis 2. Info saamine Laste-/Noortekeskuse kohta

Kokkuvõtteks võib öelda, et peamine infoallikas keskuse kohta mille abil võib noorteni jõuda on sõbrad. Kuid ka antud küsimus näitas, et olulisemat rolli info liikumises ja saamises mängib ka noorte vanus. Selgus, et väiksemad noored saavad rohkem infot koolist või nende vanematelt ning noored vanemas vanuses rohkem oma sõpradelt.

Keskuste külastamise sagedus on näha jooniselt kolm. Küsimusele, kui tihti noored käivad Laste-/Noortekeskuses, noored valisid kõikidest pakutud variantidest ainult kolm. Noorte seas, kes tihti ehk iga päev külastab Annelinna Laste Päevakeskust ja Kambja Noortekeskust on 64%. Nendest 8-12 vanuses noormehi, kes aktiivselt käib keskustes ja 7-13 vanuses tüdrukut. 3-4 korda või 1-2 korda nädalas käib keskustes nii poisid kui ka tüdrukud vanemates vanuses ehk 14-23. Tulenevalt noorte vanusest võib märgata sellist tendentsi, et vanemad noored külastavad keskusi harvemini, kui külastajad vanuses 7-13.

Joonis 3. Laste-/Noortekeskuse külastamise sagedus

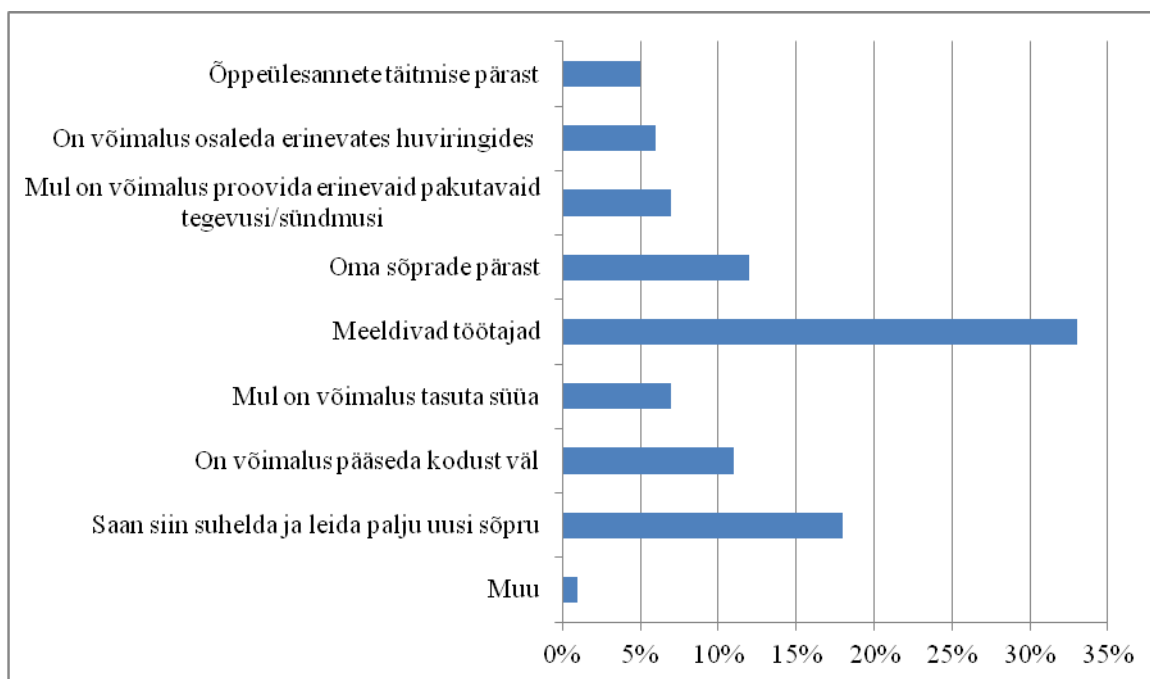
Antud tulemused näitavad, et mõlema keskuste soo järgi külastussagedus märgatavalt ei erine, kuigi see sõltub rohkem noorte vanusest. Keskuste külastatavus langeb vanuse kasvamisega. Samuti Laste-/Noortekeskustes käib enam vähem püsiv seltskond, kuna mitte keegi ei märkinud sellist vastusevarianti nagu 1-3 korda kuus või väga harva, mitu korda aastas. See räägib sellest, et mõlemas keskustes on oma „püsikliendid“.

Järgmine küsimus, kas noored tahavad tihedamini käia Laste-/Noortekeskuses, selgus, et külastajate seas on suur osakaal neid (37%), kes soovivad sagemini käia keskustes, kuna neile meeldib seal. Samuti 20% noortel on keskustes palju sõpru ja nad tahavad rohkem nendega suhelda ja koos aega veeta. Poiste ja tüdrukute vahel suuri erinevusi ei ole. Kuid noorte vanust analüüsisid on näha, et tihedamini tahavad käia noored vanuses 7-12. Enamus noori, vanuses 14-16 ütlevad, et tahavad aga ei saa tihti käia keskustes, kuna nendel on trenn, huviring või lisa tunnid (21%). Samuti noortele antud vanuses ei ole võimalust sagemini külastada keskusi suure koormuse tõttu koolis. Üks kõikidest vastajatest 12 aastane tüdruk valis vastusevariandi „Muu”, milles põhjendas, et ei taha olla tihedamini lastekeskuses, kuna ilusa ilma korral tahab mängida õues.

Järeldusena võib öelda, et samamoodi nagu eelmistes küsimustes on näha, et Laste-/Noortekeskuses käimise sagedus ja noorte võimalused sõltuvad ka vanusest. Lähtudes vanuse ja soo analüüsist keskustes, nii poistele kui ka tüdrukute vanusest alates seitsmest kuni 12 eluaastani meeldib noortele keskustes ja nad soovivad sagemini käia ka sellepärast, et nendel on seal palju sõpru. Vanemad noored- nii poisid kui ka tüdrukud soovivad aga ei saa tihedamini külastada keskusi oma vaba aja puudumise tõttu. Nende puhul peamised

mittekäimise põhjused on trennid, muu huvialategevused või liigne koolikoormus, mis nõuab noortelt palju vaba aega.

Oli huvitav välja uurida mis põhjusel noored käivad Annelinna Laste Päevakeskuses ja Kambja Noortekeskuses. Vastuste analüüsi tulemustena, mis on kajastatud joonisel neli on näha, et noored külastavad keskusi peamiselt sellepärast, et nendele väga meeldivad keskuste töötajad (33%). Antud vastus tüdrukute ja poiste seas oli kõige populaarsem, kuid analüüsidest vanust võib öelda, et rohkem märkisid sellist põhjust vanemad noored vanuses 13-23 eluaastat. Sama enamus vanematest poistest 12-14 vanuses vastasid, et noortekeskuses käimine peamine põhjus pääseda kodust välja. Samuti oli palju neid (18%), kes arvasid, et keskused on suurepäraseks kohaks kus saab suhelda ja leida palju uusi sõpru. Siin vanuse järgi ei olnud suurt erinevust. Enamus tüdrukuid 7-10 vanuses peamiselt käib Laste-/Noortekeskuses ka sellepärast, et võib teha oma õppeülesannet töötajate juhendamisel, kuid poisid antud vanuses rohkem eelistavad proovida erinevaid pakutavaid tegevusi või sündmusi. Üks kõikidest vastajatest, 12 aastane poiss valis vastusevariandi „Muu”, mida põhjendas, et muidu pole midagi teha.

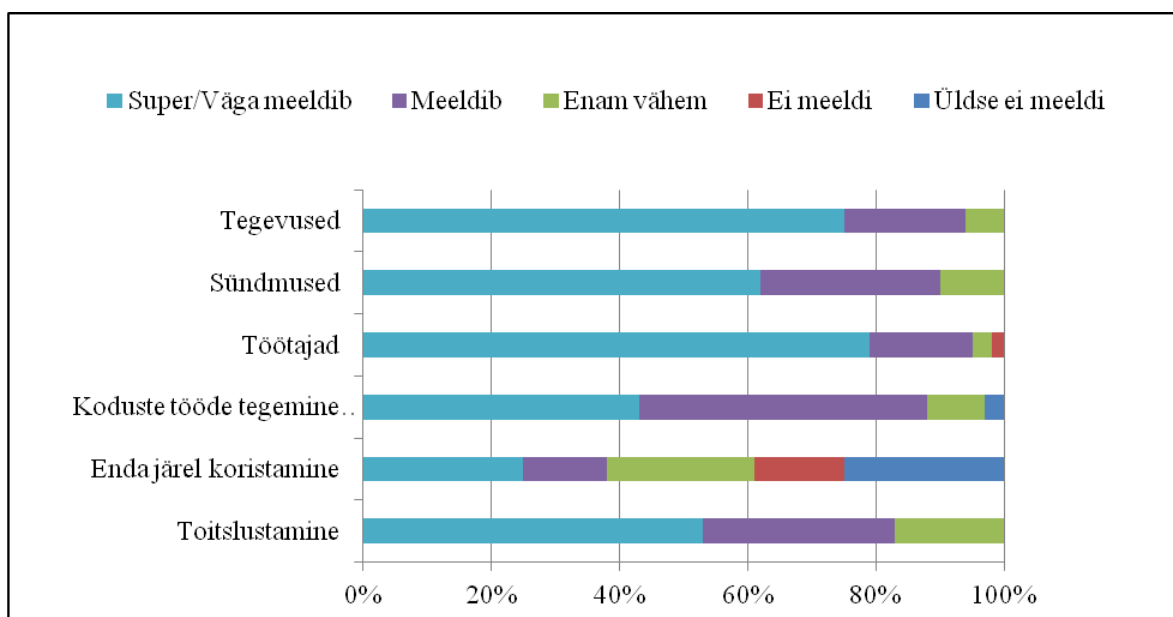

Joonis 4. Laste-/Noortekeskuste käimise põhjused

Vastustest on ka näha, et sugu eriti ei mõjuta keskustes käimise põhjusti kuid rohkem sõltub jälle vanusest. Võiks teha järeldusi, et vanematele noortele meeldib kõige rohkem käia

keskustes sellepärast, et nad eelistavad seal suhelda töötajatega. Kuid nooremale rühmale meeldib võimalus teha oma kodutööd töötajate abiga või võtta osa erinevatest pakutud tegevustest ja sündmustest. Samuti on huvitav, et antud küsimuses on ka näha tendentsi: enamus noori, kes külastab keskusi peamiselt oma sõprade soovitusel käib sinna just oma sõprade pärast ning enamjaolt selleks, et saavad siin suhelda ja leida veel palju uusi sõpru.

Küsimuses mis noortele meeldib kõige rohkem oli kasutatud 5-pallist skaalat kus noored said valida erinevaid vastusevariante. 1- üldse ei meeldi, 2- ei meeldi, 3-enam vähem, 4-meeldib, 5-super/mulle väga meeldib. Vastused ja nende protsendiline jaotus on näha joonisel viis. Vaadates joonist on näha, et noortele meeldib kõige rohkem keskuse töötajad 79%. Eelmise küsimuse tulemused mis põhjusel noored külastavad keskusi näitavad, et suurem protsent vastajatest märkisid samuti töötajad. Teisel ja kolmandal kohal on tegevused 75% ja sündmused 62%, mis korraldatakse Annelinna Laste Päevakeskuses ja Kambja Noortekeksuses. Soo ja vanuse järgi vastanute hulgad on võrdsed, sest kõik noored enamjaolt valisid antud vastusevariandi. Nagu eelpool mainitud Annelinna Laste Päevakeskuse juhataja oletas järgmise tulemuse üle: kõige suurem hulk poisse vanuses 12-16 kellele üldse ei meeldi enda järel koristada on 25%, kuid tüdrukud antud vanuses suhtuvad koristamise küsimusse enam vähem lojaalselt. Samuti kõikidest vastajatest üks 14 aastane poiss lisanud oma kommentaari milles täpsustas, et talle väga meeldib keskuse seltskond.

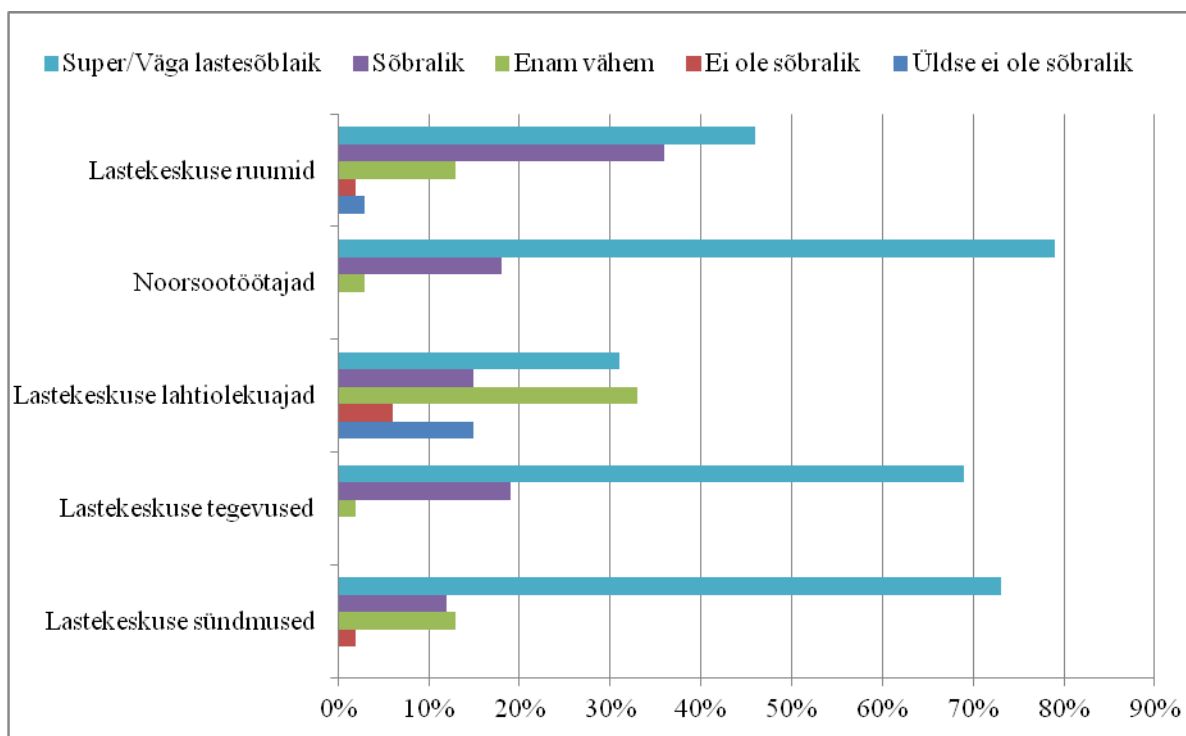

Joonis 4. Mida noortele meeldib või ei meeldi keskustes kõige rohkem

Antud tulemused näitavad, et enamusele noortele on väga tähtis noorsootöötajatega suhtlemine ja nende toetus ning see ei sõltu soost või noorte vanusest. Samuti nii poistele kui ka tüdrukutele erinevates vanustes meeldivad tegevused ja sündmused mis korraldatakse mõlemates keskustes. Sarnast tulemust näitas Tartu uuring „Noorte ja lastevanemate rahulolu arendavate vaba aja veetmise võimalustega Tartus 2010. aastal“. Selle uuringu andmetest (2010: 32) noortekeskuste tegevuse ja töötajatega on rahul 80-90% Tartu keskuste külastajatest.

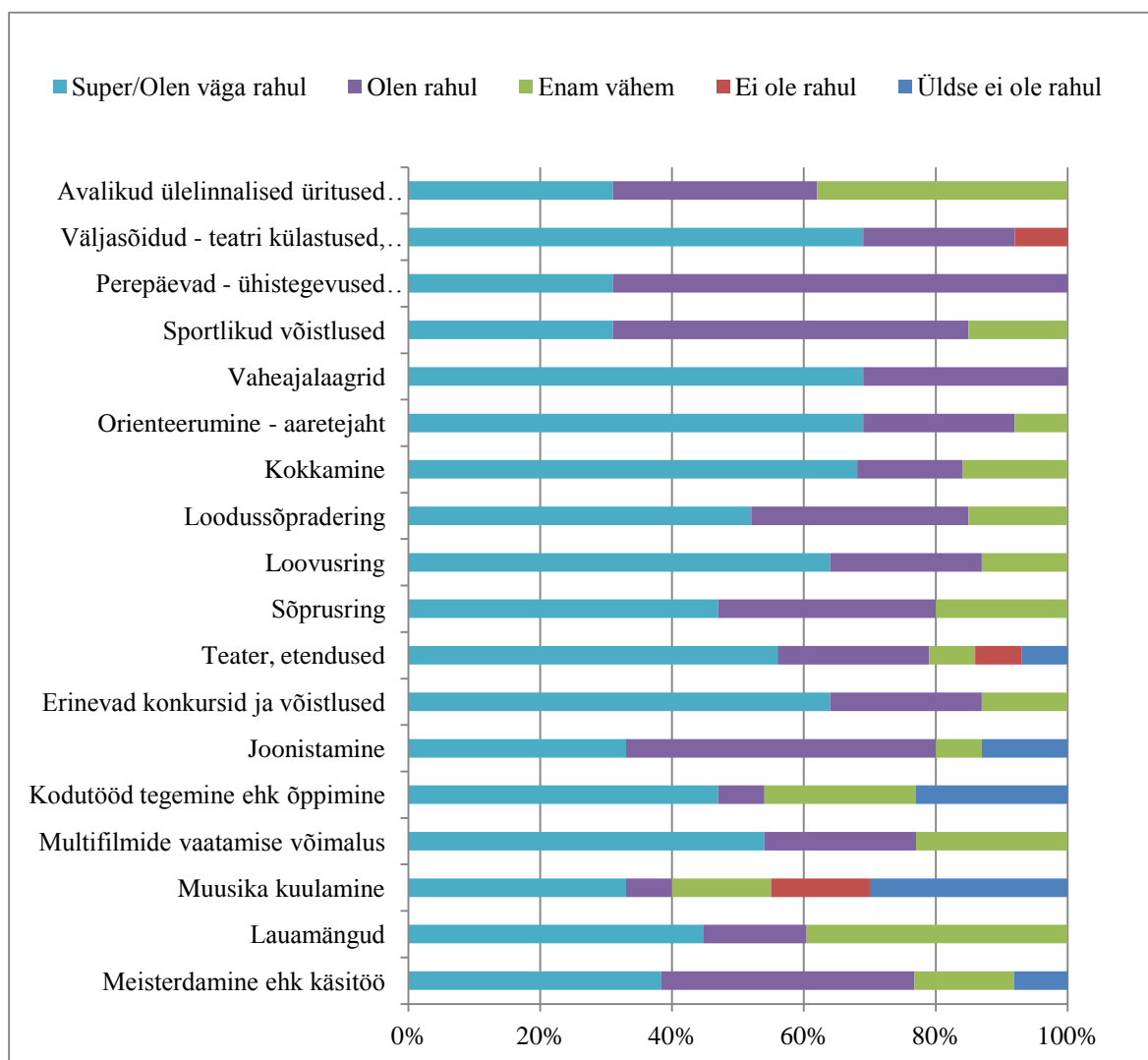
Vastuste analüüsi tulemustena mis on kajastatud joonisel kuus on näha, et suur hulk Annelinna Laste Päevakeskuse ja Kambja Noortekeskuse noori arvavad, et kõige lastesõbralikumad keskustes on töötajad 79%, sündmused 73% ja tegevused 69%. Nagu ka eelmiste küsimuste tulemused juba näitasid selgus, et enamus noori on rahul töötajatega ning tegevustega ja sündmustega mida pakuvad keskustes. Vanus ja sugu ei mängi siin olulisemat rolli kuna kõik noored enamjaolt valisid antud vastusevariandi. Enamus poisse 13-16 vanuses märkisid, et nendele ei sobi ja üldse ei ole noortesõbralikud keskuste lahtiolekuajad. Nendest palju oli neid kes enne märkisid, et tahavad aga ei saa tihedamini käia keskustes, kuna nendel on trenn, huviring või lisa õppetund. Võiks oletada, et mitte ainult oma teise huvi pärast ja vaba aja puudumise pärast vanematel poistel pole võimalik käia sageli keskustes kuid ka lahtiolekuaja pärast. Eelpool oli mainitud, et mõlema keskuse juhatajate sõnul keskuste lahtiolekuajad on paika pandud riigihanke lepinguga ehk Annelinna Laste Päevakeskus töötab esmaspäevast reedeni 13.00-18.00ni ja Kambja Noortekeskus teisipäevast reedeni 14.00-19.00ni. Võimalusel tulevikus võiks pakkuda paremaid lahtiolekuage. Näiteks oleks tore kui keskustes töötaksid ka nädalavahetustel, sest see annaks võimaluse noortele rohkem aega veeta keskustes.

Vastavalt lõputöö teoreetilisele raamistikule noortekeskused peavad olema avatud sellistel aegadel, mis noortele sobivad. Kuigi Tartu uuringu (2010: 31) andmed näitavad, et noortekeskuste lahtiolekuagega on rahul 82% vastajatest ning lahtiolekuageade mitesobivuse põhjendamiseks oli toodud kaks seisukohta „ei oska öelda“ või „päevad liiga pikad“.

Joonis 6. Noorte hinnangud, kui sõbralikud on ...

Etteantud vastusevariandi alusel oli vaja hinnata 5-palli skaala järgi kui rahul on noored tegevustega mida pakuvad Annelinna Laste Päevakeskus ja Kambja Noortekeskus. Mõlemale keskusele on esitatud erinevad tegevused vastavalt lõputöö teoreetilisele raamistikule kuna tegevused ja nende korraldamine üksteisest erinevad. Selle küsimuse vastustest mis on ära toodud joonisel seitse, on näha, et noortele kes käivad Annelinna Laste Päevakeskuses erinevate tegevuste lõikes meeldib rohkem osa võtta vaheajalaagritest 69% ja erinevates väljasõitudest 69%. Sama protsendile vastajatest rohkem eelistavad ka aktiivset tegevust nagu orienteerumine, eriti aaretejaht. Soo ja vanuse järgi vastanute hulgad on enamjaolt võrdsed. Need tulemused näitavad suurt osalusprotsenti antud tegevustes. Kõige enam 38% nii poistest kui ka tüdrukutest vanemates vanuses (12-14a.) valisid „Enam vähem” vastusevariandis sellised tegevused nagu avalikud ülelinnalised üritused ja lauamängud. Viimase ilmingu seletuseks võib olla see, et Lastekeskuse noortele lauamängud on juba harjumuslikud ja väga igapäevased ning sellepärast nad on huvitatud nendes osaliselt. Poisid 8-14 vanuses kõige vähem on rahul muusika kuulamisega kui ka kodutööde tegemisega.

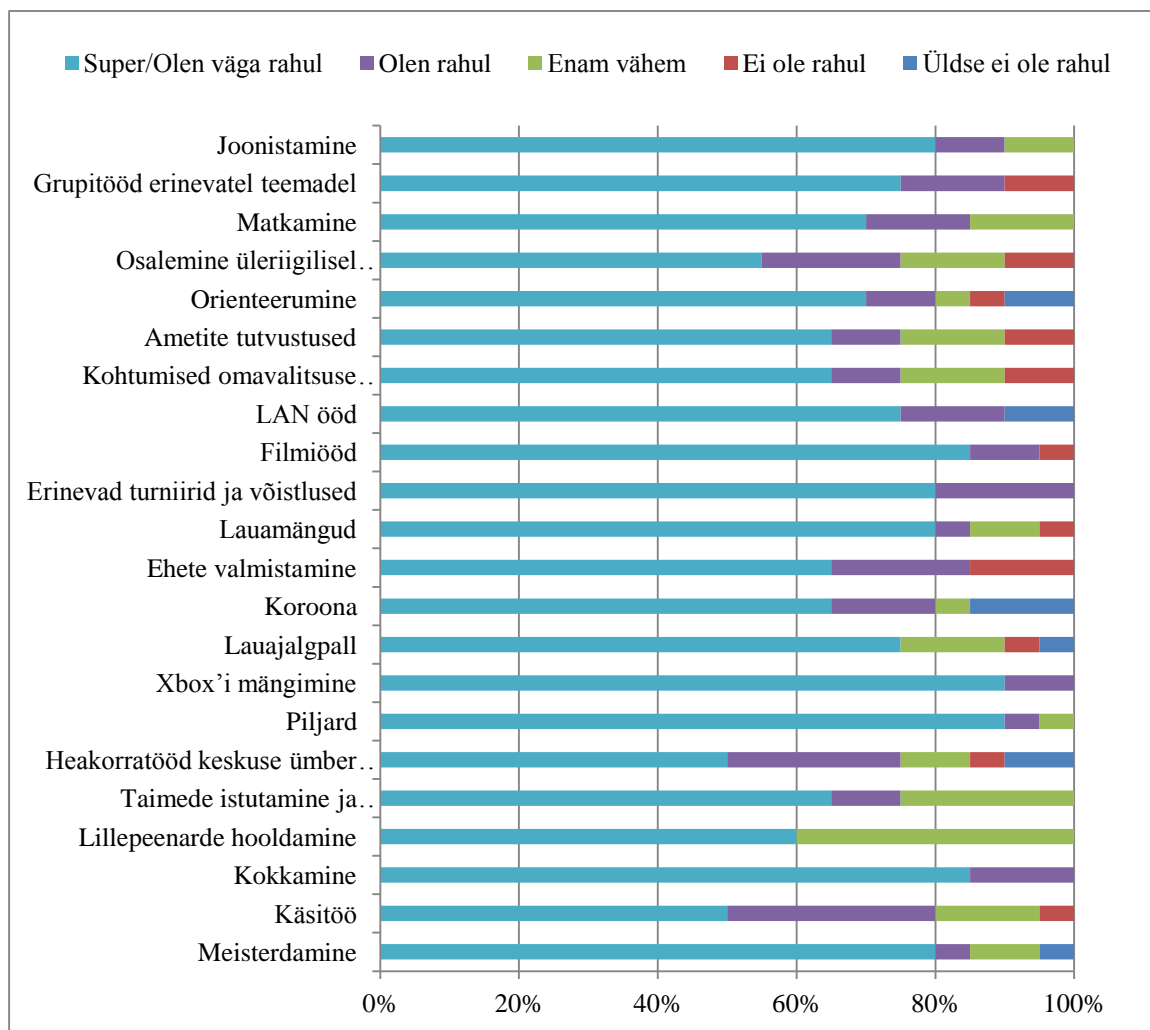

Joonis 7. Annelinna Laste Päevakeskuse noorte rahulolu pakutud tegevustega

Annelinna Laste Päevakeskuses tüdrukute ja poiste vahel tegevuste rahulolus ei ole näha olulisi erinevusi. Tulemused näitavad ka, et Annelinna noorte vastused ei sõltu vanusest. Nii poisid kui ka tüdrukud erinevates vanuses on rahul kõikide aktiivsete tegevustega mis korraldatakse keskus. Kuid vastused nagu „üldse ei meeldi“ või „ei meeldi“ märkisid natukene rohkem poisse.

Sama küsimuse vastustena kus on näha joonisel kaheksa loetlesid Kambja Noortekeskuse külastajad üles peamiselt poiste seas vanemates vanuses (12-23a.) populaarset piljardi 90% ja xbox'i mängu 90%. Kuid peaaegu sama vanuses (10-21a.) tüdrukutele meeldib kõige rohkem kokkamine 85% ja filmiööd 85%. On näha, et enamik vastuseid, vaatamata

erinevusele noorte vanuses olid tegevuste kohta on "rahul" või "väga rahul" ja noored on enamuses huvitavad. Lähtudes soost ja vanusest võib öelda, et peaaegu kõik poisid 7-15 vanuses ehk 40% vastasid, et enam vähem on rahul lillepeenarde hooldamisega. Samuti kõige vähem Kambja tüdrukuid samas vanuses ehk 15%, kes on huvitatud koroonamänguga.

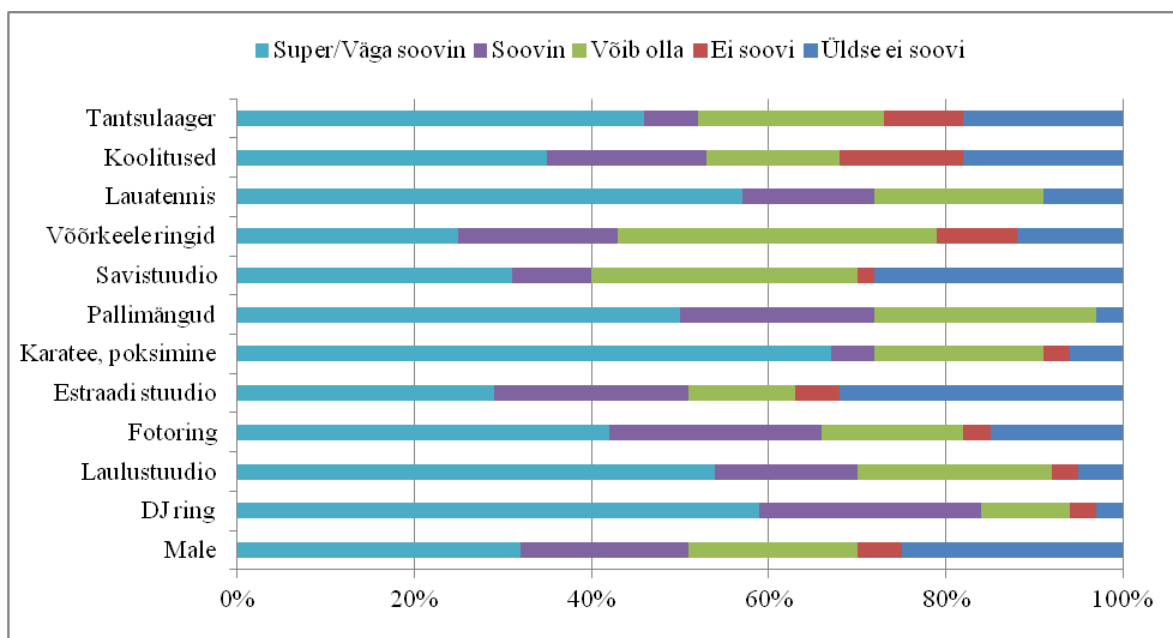

Joonis 8. Kambja Noortekeskuse noorte rahulolu pakutud tegevustega

Selle küsimuse tulemused näitavad, et enamjaolt Kambja Noortekeskuse noorte nägemused tegevustest on sarnased, vaid kõikides mõningate protsentide võrra. Aga ikkagi on ka sellised tegevused kus noorte arvamused lahknevad soo ja vanuse järgi. Selgus, et vanematele poistele rohkem meeldib piljardi või xbox'i mängimine, kui tüdrukud selles vanuses rohkem eelistavad söögi valmistamist. On näha, et tüdrukutele igas vanuses ei

meeldi osaleda „meeste meelelahutuses“ ning poisid samamoodi pole huvitatud „tüdrukute asjades“.

Huvitavamate tegevuste pakkumiseks küsiti noorte käest- kui mõlemates keskustes pakutaks järgmiseid tegevusi, kas nad soovivad nendes osaleda. Tulemustest millest annab piltliku ülevaate joonis üheksa selgus, et poistel igas vanuses on suur huvi karatee ja poksimise korraldamises 67% ja DJ ringis 59%. Enamus tüdruke, samuti igas vanuses on huvitatud tantsulaagrist 46%. Samuti noored kirjutasid oma ettepanekuid mida oleks hea korraldada keskustes ning see on tantsuring ehk tantsustuudio, kotis jooksmine ja joonistusvõistlused, koroonavõistlused, hip-hop tantsuring ja jalgpall. Samuti tahavad sagedamini reisida ja rohkem võiks olla tegevusi õues. Kui vaadata millega noored üldse ei soovi tegeleda, siis on näha, et enamus poisse 7-23 vanuses ei soovi üldse tegeleda loomisega estraadistuudios, kuid enamus tüdruke samas vanuses arvavad, et ei ole vaja korraldada keskustes maleringe.

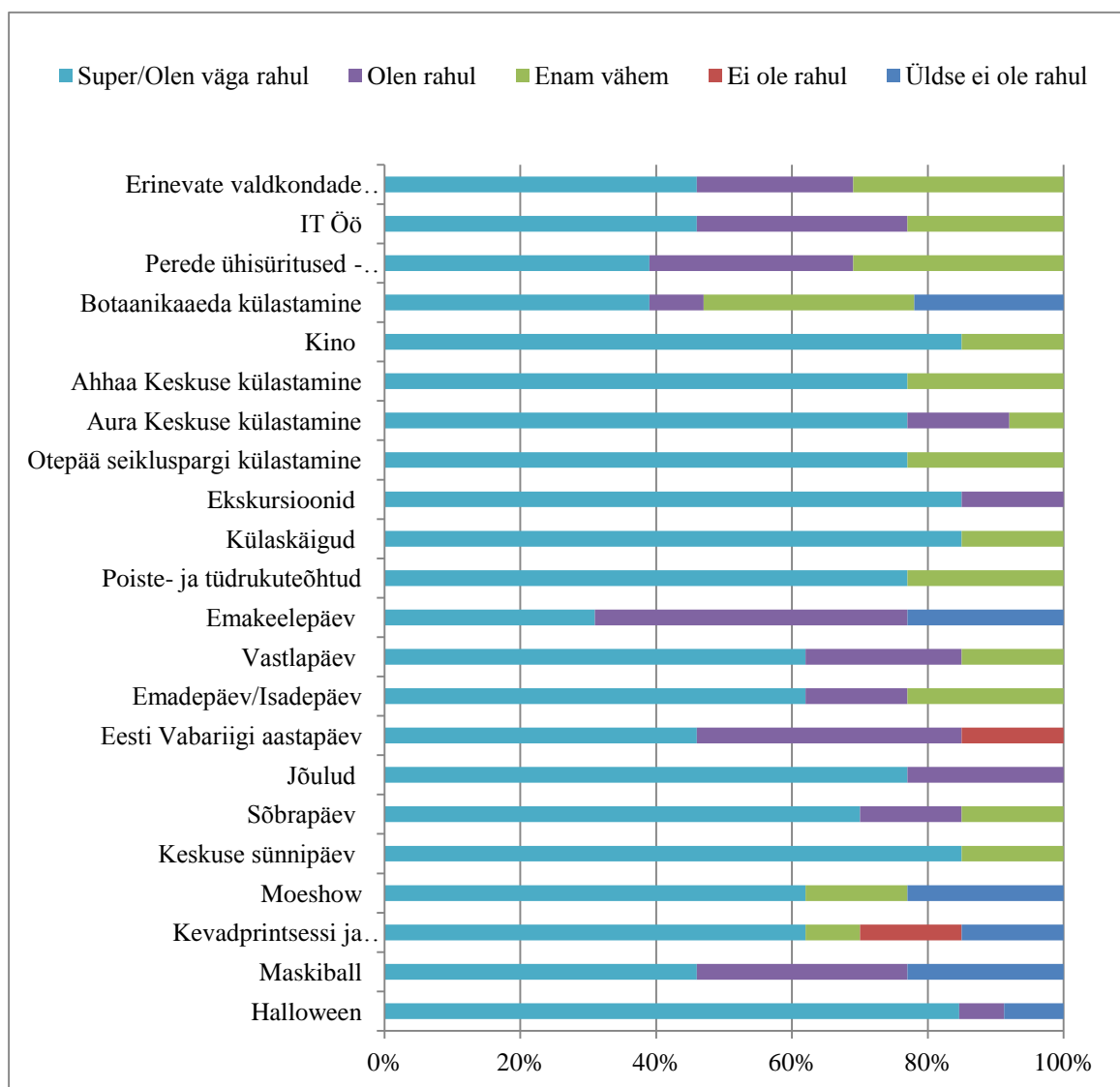

Joonis 9. Laste-/Noortekeskuse külastajate eelistused lisategevuste korraldamises

Lähtudes vanuse ja soo analüüsist võib öelda, et noorte soovid sõltuvad rohkem soost kui mitte vanusest. Nii nagu eelmises küsimuses Kambja keskuse tulemustest on näha, et poisid rohkem huvitatud DJ ringist ja ”meeste spordist” nagu karatee või poksimine mis annab

võimaluse arendada rohkem füüsilist poolt. Tüdrukud tahavad tegeleda rohkem tantsimisega. Tulevikus saavad keskused planeerida oma tööd lähtudes noorte soovidest ja nende huvidest.

Järgnevalt on näha kui rahul on noored sündmustega mida korraldavad Annelinna Laste Päevakeskus ja Kambja Noortekeskus. Mõlemale keskusele oli esitatud erinevad sündmused (küsimused)?? vastavalt lõputöö teoreetilisele raamistikule kuna nad üksteisest erinevad. Tulemustest, millest annab piltliku ülevaate joonis kümme selgub, et kõige populaarsemad ja noortele kõige rohkem meeldivad sündmused Annelinna Laste Päevakeskuses on keskuse sünnipäev, erinevad külaskäigud, ekskursioonid ja kino külastamine. Kõik need sündmused meeldivad 85% noortele ja soo ning vanuse järgi olulisemalt ei erine. Sündmustega millega vastupidi noored ei ole rahul (rohkem poisse vanuses 8-14) on moeshow, Emakeelepäev ning maskiball. Need kõik on aga võrdselt ehk 23%. Samuti 22% poistele samas vanuses ei meeldi külastada botaanikaeda.

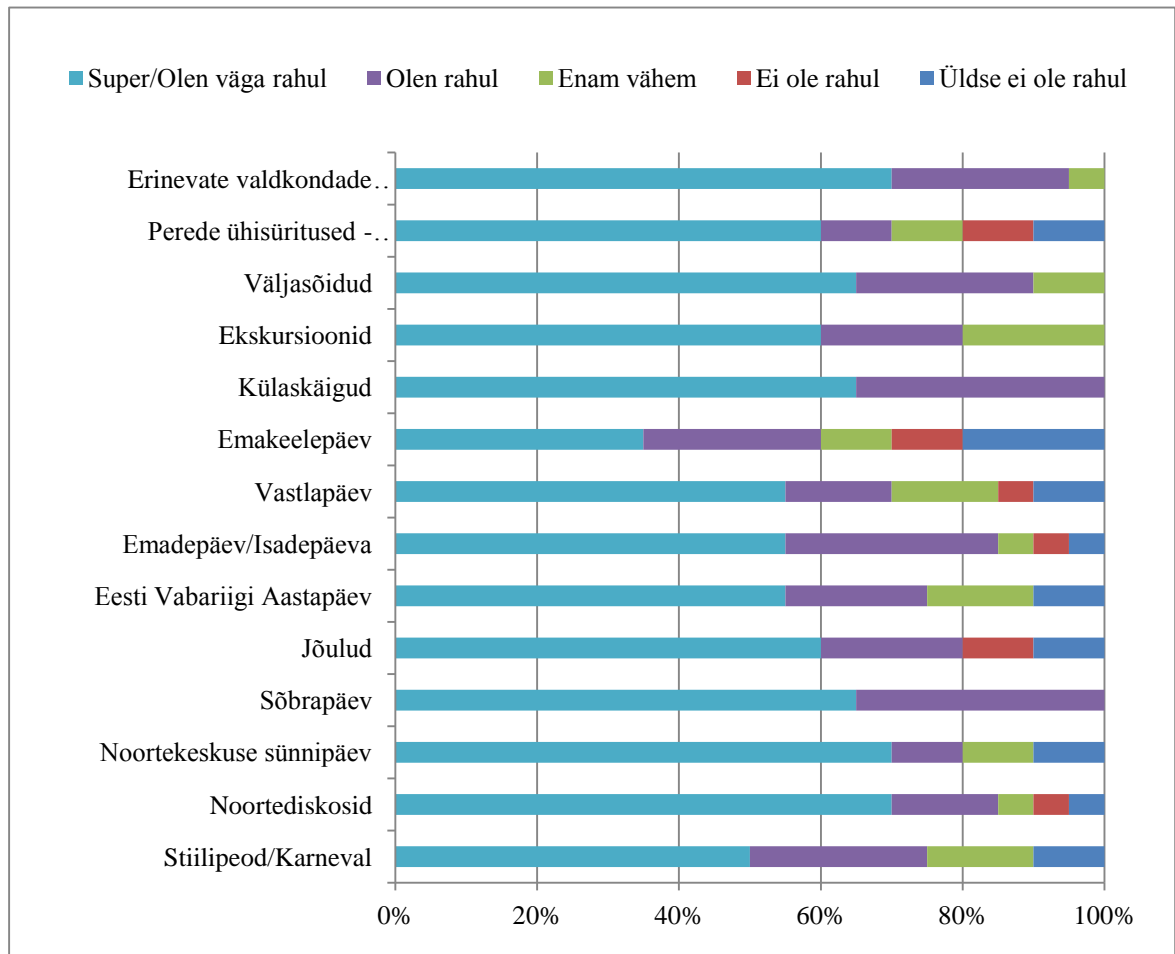

Joonis 10. Annelinna Laste Päevakeskuse noorte rahulolu pakutud sündmustega

Annelinna Laste Päevakeskuses tüdrukute ja poiste vahel sündmuste rahulolus ei ole näha olulisi erinevusi. Samuti noorte vanus ei mängi suurt rolli. Sarnane tulemus antud keskus oli ka tegevuste rahulolus ning siin jälle on näha, et kõige kriitilisemad vastajad olid poisid.

Sama küsimusele Kambja Noortekeskuse tulemused (joonis 11) näitavad, et 70% noortele meeldib, et keskus korraldatakse noortediskosid ja tähistatakse Noortekeskuse sünnipäev. Sama protsent vastajatest on väga huvitatud erinevate valdkondade külalistest, kes külastavad keskust. Antud vastused tüdrukute ja poiste seas olid kõige populaarsemad kuid analüüsid vanust võib öelda, et noortediskosid ja keskuse sünnipäeva tähistamist märkisid

rohkem vanemad noored vanuses 12-23, kuid keskuse külalistega on rohkem rahul noored 7-13 vanuses. Nii poiste kui ka tüdrukute vahel erinevas vanuses Emakeelepäeva tähistamine ei ole nii populaarne 20%.

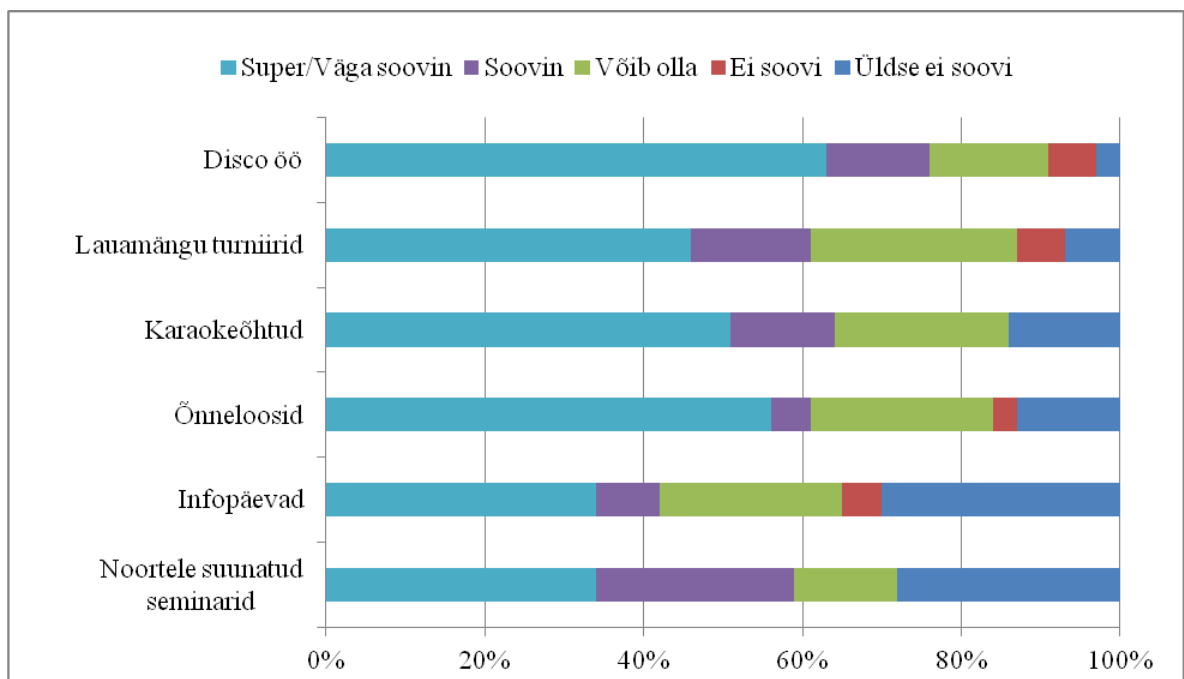

Joonis 11. Kambja Noortekeskuse noorte rahulolu pakutud sündmustega

Selle küsimuse tulemused näitavad, et Kambja noorte nägemused sündmustest on enam vähem sarnased vaid kõikides mõningate protsentide võrra. Enamus noored on huvitatud ja rahul keskuste pakutud sündmustega kuid ka mõned arvamused lahknevad. Tüdrukute ja poiste vahel sündmuste rahulolus ei ole näha olulisemaid erinevusi. Tulemused näitavad, et noorte rahulolu erinevate sündmuste osas sõltub ka vanusest kuigi erinevus ei ole nii suur.

Edasi oli küsimus millised on sündmused ja mida oleks hea Annelinna Laste Päevakeskuses ja Kambja Noortekeskuses korraldada, et need meeldiks noortele. Mõlemale keskusele oli pakutud samasugused variandid ja joonisel 12 on kokku pandud

keskuste vastused sündmuste kohta, millest noored ise soovivad osa võtta. Noorte seas pakutud variantide hulgas olid kõige populaarsemad öödisko 63% ja õnneloosid 56%, millest nad on huvitatud kuna nende käigus valitakse välja võitja keda premeeritakse erineva auhinnaga. Selgus, et rohkem vanemaid noori nii poisid kui ka tüdrukud tahavad käia öödiskol, mis toimuks keskses (võrreldes 7-11 vanuse noortega). Õnneloosis tahaksid osaleda kõik noored sõltumata vanusest ja soost. Oma kommentaarides ja ettepanekutes noored kirjutasid, et tahaksid osaleda sellistes ettevõtmistes nagu pidžaamapidu, kokteili õhtu (mis on ise tehtud), kohvi ja saiakeste õhtu, suuremate laste õhtu (21+), arvuti-mängude õhtu. Samuti oleks hea, kui korraldataks jahimänge, erinevad turniire, lõbustuspargi külastamist ja suvel rannas veesõja mängimine. Samuti 30% tüdrukuid ja poisse erinevates vanustes ei soovi üldse osaleda infopäevades ning 28% seminarides mis oleks suunatud noortele.

Joonis 12. Laste-/Noortekeskuse külastajate eelistused lisasündmuste korraldamises

Selgus, et noored on huvitatud, et keskustes korraldataks rohkem erinevaid sündmusi, kus võiks osa võtta. Enamjaolt vastajate nägemused on sarnased ja eriti ei sõltu soost või noorte vanusest. Palju erinevaid ja huvitavaid ideid sündmuste kohta noored ise pakkusid, mis võiks tulevikus kasutada ja planeerida sündmuste korraldamises.

2.4. Järeldused ja ettepanekud

Uurimuse käigus küsitleti Annelinna Laste Päevakeskuse 38 külastajat ja Kambja Noortekeskuse 56 külastajat, kokku 94 noort. Analüüsidest lõputöö tulemusi ja võrreldes neid teoreetilise raamistikuga võib teha mitu peamist järeldust.

- 1) Uuringus selgus, et vanemate noorte osalus noortekeskustes märgatavalt erineb noorema vanusega. Tulemused näitavad, et keskustes käib rohkem alaealisi noori vanuses 7-16 kuigi täiskasvanute seas antud uuringus osales ainult kaks külastajat - 21 aastane tüdruk ja 23 aastane poiss.
- 2) Kõige populaarsem infoallikas keskuste kohta noorte seas on sõbrad. 50% noored väidavad, et tulid Annelinna Laste Päevakeskuses ning Kambja Noortekeskuses oma sõprade soovitusel. Olulisemat rolli info liikumises ja saamises mängib ka noorte vanus. Noorema külastajate seas ehk 7-10 vanuses noored said infot keskuste kohta oma vanematelt või koolist.
- 3) Noortekeskustes on olemas oma „püsikliendid“ kes külastavad keskust tihti ehk iga päev. Noored on peamiselt noorema vanusega (vanuses 7-13) ehk vanemad noored väidavad, et käivad keskustes tavaliselt 3-4 korda nädalas. Põhjuseks: vaba aja puudumise tõttu ning muude tegevuste tõttu (trenn, huviring või lisa õppetunnid). Samuti noortele antud vanuses ei ole võimalust tihedamini külastada keskust kooli suure koormuse tõttu. Võib märgata tendentsi, et keskuste külastatavus langeb seoses vanuse kasvamisega.
- 4) Noortekeskuste külastajad külastavad noortekeskusi peamiselt sellepärast, et nendele meeldivad keskuste töötajad. Paljud noored arvavad, et keskused on suurepärase kohad kus saab suhelda ja leida palju uusi sõpru. Samuti mõnede jaoks on peamine põhjus noortekeskustes käimine oma õppeülesanne, tegevuste või sündmuste pärast. Enamus noori, kes külastab keskust peamiselt oma sõprade soovitusel külastab just oma sõprade pärast ning enamjaolt selleks, et nad saavad suhelda ja leida veel palju uusi sõpru.
- 5) Enamik keskuste külastajatest on rahul noortekeskuste töötajatega. Mõnede jaoks töötajad on peamine põhjus käia keskustes, kuna noortele on väga tähtis noorsootöötajatega suhtlemine ja nende toetus. Samuti leiavad külastajad, et nendele väga meeldivad tegevused ja sündmused mida korraldatakse Annelinna Laste

Päevakeskuses ja Kambja Noortekeskuses. Sama tulemusi näitas ka Tartu uuring, et noortekeskuste tegevuse ja töötajatega on rahul 80-90% keskuste küllastajatest.

Palju Noortekeskuste küllastajaid leiavad, et nad üldse ei ole rahul keskuse lahtiolekuajadega. Noored väidavad, et tahavad aga ei saa tihedamini käia keskustes, kuna nendel on trenn, huviring või lisa õppetund. Mitte ainult oma teiste huvide pärast ja vaba aja puudumise tõttu käivad noored keskustes 3-4 korda nädalas kuid ka lahtiolekuaja pärast.

- 6) Rahulolu noorte hulgas noortekeskuste tegevuse osas on üsna kõrge. Annelinna Laste Päevakeskuse noored on rahul peamiselt vaheajalaagritega ja erinevate väljasõitudega ning orienteerumisega. Kõige vähem oldi rahul muusika kuulamisega kui ka kodutööde tegemisega, mida kinnitas ka keskuse juhataja.
- 7) Kambja Noortekeskuse tegevustega rahulolu sõltub peamiselt soost. Kambja poisid on rahul piljardiga ja xbox'i mängimisega. Kuid tüdrukutele meeldib kõige rohkem kokkamine ja filmiööd.
- 8) Noored on väga huvitatud sellest, et Annelinna Laste Päevakeskuses ja Kambja Noortekeskuses korraldaks lisategevusi ja soovitud tegevused sõltuksid soost. Poistel on suur soov karatee trenn ja poksi trenn ning DJ ring, kuid tüdrukud rohkem on huvitatud tantsulaagritest.
- 9) Noortekeskuste noorte seas rahulolu keskuste sündmustega on kõrge. Annelinna Laste Päevakeskuse noored on rahul keskuse sünnipäevaga, erinevate külaskäikudega ja kino küllastamisega. Tüdrukud hindavad noorte sündmusi positiivsemalt kui poisid. Kõige kriitilisemad vastajad sündmuste mitte-rahulolus olid poisid kes väidavad, et üldse pole rahul moeshow'ga, Emakeelepäevaga ja maskiballiga. Samuti nendele ei meeldi küllastada botaanikaaeda.
Kambja noored on rohkem rahul noortediskoga, keskuse sünnipäevaga ja erinevate valdkondade külalistega. Nagu Annelinna Laste Päevakeskuses noored ei ole rahul Kambja noored Emakeelepäeva tähistamises.
- 10) Noortekeskuste küllastajad on huvitatud öödisko ja õnneloosi korraldamisest. Kui ka samuti noorte poolt toodi välja huvitavaid sündmusi, nagu pidžaamapidu, kokteili õhtu (mis on ise tehtud), kohvi ja saiakeste õhtu, suuremate laste õhtu (21+), arvuti mängude õhtu. Samuti noored soovivad, et korraldataks jahimängud, erinevad turniirid, lõbustuspargi küllastamine ja suvel rannas veesõja mängimine.

Kogutud andmete alusel teeb töö autor järgmised ettepanekud:

- 1) Pakkuda paremaid lahtioleku aegu noortekeskustele. Näiteks oleks tore, kui keskused töötaksid ka nädalavahetustel, sest see annaks võimaluse noortele keskustes rohkem aega veeta.
- 2) Korraldada keskustes (eriti Kambja Noortekeskuses, kuna keskuse sihtgrupiks on noored vanuses 7 - 26 aastat) rohkem tegevusi, mis oleks suunatud vanemale vanuserühmale.
- 3) Rakendada sootundlik lähenemine noorsootöös.
- 4) Keskused saavad planeerida oma tööd lähtudes noortesoovidest ja nende huvidest.
- 5) Korraldada rahulolu küsitlus vähemalt kord aastas ning lähtudes sellest arendada oma teenuseid ja tegevusi.
- 6) Arvestada noorte arvamusega arengukava koostamisel.

KOKKUVÕTE

Käesoleva diplomitöös eesmärgiks oli noorte rahulolu välja selgitamine MTÜ Öökull Tartu Annelinna Laste Päevakeskuse ja Kambja Noortekeskuse poolt pakutud teenustega ning ettepanekute esitamine pakutud teenuste arendamiseks.

Eesmärgi saavutamiseks viis töö autor läbi kvantitatiivse uurimuse. Andmete kogumiseks kasutati ankeetküsimustiku, mis jagati laiali Annelinna Laste Päevakeskuses ja Kambja Noortekeskuses.

Küsimustike vastuseid uurides selgus, et enamus keskuste külastajatest on rahul noortekeskuste töötajatega kuid palju rahulolematust põhjustasid keskuste lahtiolekuajad.

Noorte seas on rahulolu keskuste tegevustega ja sündmustega üsna kõrge. Annelinna Laste Päevakeskuse noored on väga rahul peamiselt vaheajalaagritega, erinevate väljasõitudega, orienteerumisega, keskuse sünnipäevaga, erinevate külaskäikudega ja kino külastamisega. Kõige vähem ollakse rahul muusika kuulamisega, kodutööde tegemisega, moeshow'ga, Emakeelepäevaga, maskiballiga ning botaanikaai külastamisega.

Kambja Noortekeskuse tegevustega ja sündmustega rahulolu erineb vastajate soost sõltuvalt. Kambja poisid on kõigepealt rahul piljardiga ja xbox'i mänguga. Kuid tüdrukutele meeldib kõige rohkem kokkamine ja filmiööd. Samuti on Kambja noored väga rahul noortediskoga, keskuse sünnipäevaga ja erinevate valdkondade külalistega. Üldse ei olda rahul Emakeelepäeva tähistamisega ja koroonamänguga.

Antud uuring näitas, et noored on väga huvitatud sellest, et Annelinna Laste Päevakeskuses ja Kambja Noortekeskuses korraldataks lisategevusi millest populaarseimad on karate ja poksimine, DJ ring, tantsulaager, disco öö ja õnneloo.

Lähtudes saadud andmetest on tehtud järgmised ettepanekud:

- 1) Pakkuda paremaid lahtiolekuage noortekeskustele. Keskused võiksid töötada ka nädalavahetustel, sest see annaks võimaluse noortele rohkem aega veeta keskustes.
- 2) Korraldada keskustes (eriti Kambja Noortekeskuses, kuna keskuse sihtgrupiks on noored vanuses 7 - 26 aastat) rohkem tegevusi, mis oleks suunatud vanemale vanuserühmale.
- 3) Rakendada noorsootöös soopõhilist diferentseerimist.
- 4) Keskused peaksid planeerima oma tööd lähtudes noorte soovidest ja huvidest.

- 5) Korraldada rahulolu küsitlus vähemalt kord aastas ja lähtudes sellest arendada oma teenuseid.
- 6) Arvestada noorte arvamusega arengukava koostamisel.

Käesolev lõputöö tulemustest võiks kasu olla MTÜ Öökull jaoks ja ka teistele noorsootöötajatele ja noortekeskustele, kes soovivad uurida noorte rahulolu pakutud teenustega. Samuti võib antud töö huvi pakkuda teistele üliõpilastele sarnase uuringu teostamisel.

SUMMARY

The author of given graduation thesis focused on the young people's complacency with the services provided by the NPO Öökull Annelinn Children's Day Centre and Kambja Youth Center.

The aim of the thesis was to identify the level of satisfaction with the services provided by the above mentioned centers and to make proposals for the service development based on the results of the research.

The topicality of the survey also lies in the fact that the NGO Öökull new development plan for 2013-2018 is based on the opinions of various target groups, however excluding young people and children. According to the law of youth organizations the view of the younger age group representatives should be also taken into account. The work should be made for the young and with the young, involving them into decision-making and based on their needs and interests.

The graduation thesis consists of three larger parts. In the first part the author introduces the organization of the youth work in Estonia, the functions of the youth centers, their essence and the participation of the young in youth activities. Then, an overview of NPO Öökull, Annelinna Children Daycare and Kambja Youth Center activities is given. The second chapter is aimed to explain the choice of the review, present the main routes of the survey conduction and analyze the research results. This part ends up with the author's illations and suggestions. The research is concluded with the summary.

To achieve the goal a quantitative study was held. To collect data a structured questionnaire was shared among the Annelinn Children's Day Centre and Youth Centre Kambja visitors.

As a result, the following suggestions were made:

- 1) to provide more comfortable working hours. For example, it would be nice if the centers would also work on the weekends. It would provide an opportunity for young people to spend more time there.
- 2) Arrange centers (especially Kambja Youth Centre since the Centre is working with young people aged 7-26 years) with more activities for the older age group.
- 3) To devide some of the activities and events by gender and age.
- 4) To use the ideas offered by the young while organizing activities and events.

- 5) Plan the work based on the wishes of young people and their interests.
- 6) To hold their own research or to take into account the results of the given satisfaction-survey while making further development plans. This thesis may be of interest to other students with similar research purposes, as well as other youth workers and youth centers who want to explore satisfaction with their services.

KIRJANDUS

1. **Atškasov, L., Käggo, M.** 2008. Noored aitavad üksteisel õppida vihaga toime tulema. Tallinn
2. **Balnaves, M., Caputi, P.** 2001. Introduction to Quantitative Research Methods. London: SAGE Publications
3. **Berg, B.L.** 2009. Qualitative Research Methods for the Social Sciences. Boston: Allyn&Bacon
4. **Coussée, F.** 2010. The relevance of youth work's history. The history of youth work in Europe and its relevance for youth policy today. Strasbourg: Council of Europe Publishing
5. **Hirsjärvi, S., Huttunen, J.** 2005. Sissejuhatus kasvatusteadusse. Tallinn: Medicina
6. **Kidron, A.** 2008. Uurija käsiraamat. Mis ja milleks? Kuidas? Mis meetodil? Teadus-ja rakendusühtsuse psühholoogias. Mondo: Kirjastus erko trükk
7. **Nardi, P. M.** 2003. Doing Survey Research: A Guide to Quantitative Methods. Boston: Allyn and Bacon
8. **Pihor, K. jt.** 2012. Eesti noorte osalemine noorsootöös: ülevaade peamistest suundumustest. Noorteseire Eestis. Poliitikaülevaade 3/2012
9. **Rannala, I., Schlümmer E., Taru M., Pilve E., Kaasik P.** 2013. Noorsootöö õpik. Tallinn. SA Archimedes Euroopa Noored Eesti büroo
10. **Rämmer, A., Kirss, L., Pihor, K., Batueva, V.** 2012. Noorteseire aastaraamat 2011. Tallinn: SA Poliitikauuringute Keskus Praxis
11. **Trumm, A.** 2013. Noored ja sotsiaalne kaasatus. Noorteseire aastaraamat 2012. Tallinn: SA Poliitikauuringute Keskus Praxis

Kogumikud ja dokumendid

1. Eesti noorsootöö kontseptsioon. 2001. Tallinn
2. Euroopa Komisjoni Valge Raamat 2001. Brüssel
3. Euroopa noortevaldkonna uuendatud koostööraamistik 2010-2018. 2009. Brüssel: Haridus-, noorte- ja kultuuriministrite nõukogu
4. Kambja Valla Arengukava 2014–2021. 2013. Kambja

5. Laste päevakeskuse teenuse pakkumine riigihanke korras Tartu linnas perioodil 01.01.2011 - 31.12.2013a. 2010. Tartu
6. Noorsootöö strateegia 2006-2013. 2006. Tallinn: Teadus- ja Haridusministeerium
7. Noorsootöö strateegia 2006–2013. Aruanne strateegia eesmärkide ja rakendusplaani täitmisest 2010. Aastal. 2009. Tallinn: Teadus- ja Haridusministeerium
8. Noorte ja lastevanemate rahulolu arendavate vaba aja veetmise võimalustega Tartus 2010. aastal. 2010. Tartu linna kultuuriosakonna noorsooteenistus: OÜ Eesti Uuringukeskus
9. Noortekeskuste Hea Tava. Abimaterjal noortekeskuse asutamisel, arendamisel, toetamisel ja koostöösse kaasamisel. 2013. Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus
10. Noortevaldkond aastasse 2020. 2013. Taustanalüüs. Haridus- ja Teadusministeeriumi noorteosakond

Seadused

1. Avatud noortekeskuste, teavitamis- ja nõustamiskeskuste ning huvikoolide infrastruktuuri kaasajastamise meetme tingimused ja investeringute kava koostamise kord (RTL 2008, 3, 26)
2. Eesti Vabariigi lastekaitse seadus (RT 1992, 28, 370)
3. Lapse õiguste konventsioon (RT II 1996, 16, 56)
4. Noorsootöö seadus (RT I 2010, 44, 262)

E-materjalid

1. Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus. Avatud noortekeskuse peamised eesmärgid, [elektrooniline dokument]. http://www.ank.ee/?p=p_284 03.01.2014
2. Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus. Noortekeskuste ajalugu. [elektrooniline dokument]. http://www.ank.ee/ank_test/noortekeskused/noortekeskuste-ajalugu/ 03.01.2014
3. Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus. Noortekeskused. [elektrooniline dokument]. http://www.ank.ee/ank_test/noortekeskused/ 03.01.2014
4. Eesti Noorsootöö keskus. Noorsootöö korraldus. [elektrooniline dokument]. <http://www.entk.ee/noorsootookorraldus> 03.01.2014

5. Eesti Noorsootöö Keskus. Noorsootöö valdkonnad. [elektrooniline dokument].
<http://www.entk.ee/valdkonnad> 03.01.2014
6. Eesti Statistikaamet. Statistikaameti andmebaas. [elektrooniline dokument].
www.stat.ee 20.12.2013
7. European Confederation of Youth Clubs. [elektrooniline dokument].
<http://www.ecyc.org/about-us/open-youth-work> 04.01.2014
8. Haridus- ja Teadusministeerium. Noorsootöö valdkonnad. [elektrooniline dokument].
<http://www.hm.ee/index.php?045120> 24.01.2014
9. Haridus- ja Teadusministeerium. Noorsootöö struktuurid. [elektrooniline dokument].
<http://www.hm.ee/index.php?045058> 03.01.2014
10. Kambja Noortekeskus kodulehekül. [elektrooniline dokument].
<http://noortekas.kambja.ee> 07.11.2014
11. MTÜ Öökull kodulehekül. [elektrooniline dokument]. <http://www.ookull.ee>
07.11.2014

LISAD

Lisa 1. Vanemate luba

Lugupeetud lapsevanem,

Olen TÜ Narva Kolledži noorsootöö eriala neljanda kursuse üliõpilane Maria Kuznetsova. Hetkel ma kirjutan diplomitööd, mille teemaks on „Noorte rahulolu MTÜ Öökull Tartu Annelinna Laste Päevakeskuse ning Kambja Noortekeskuse pakutud teenustega“. Antud uuringu põhine eesmärk on välja selgitada Teie lapse rahulolu Annelinna Lastekeskuse/Kambja Noortekeskuse pakutud teenustega ning teha ettepanekuid teenuste arendamiseks.

Palun lubada oma lapsel osa võtta antud uuringust ja täita anonüümne ankeet, mille abil on võimalik teha positiivseid muudatusi Laste- ja Noortekeskuse töös ja samuti abiks olla minu lõputöö eduka valmimisel.

Palun kinnitage oma allkirjaga, et Teie lapsel on luba osaleda!

Lapse nimi.....

Lapsevanema allkiri.....

Lugupidamisega,

Maria Kuznetsova, tel. 555 89 264

Juhul, kui Te soovite saada uuringu tulemusi, siis pöörduge minu poole: maria_k@ut.ee

Lisa 2. Annelinna Laste Päevakeskuse ankeet noortele vanuses 7-9 aastat

Ma pöördun Sinu poole palvega osaleda antud uuringus, mille eesmärgiks saada teada kuidas Sulle meeldib see Lastekeskus/Noortekeskus ning siin korraldatavad üritused. Kas Sa oleksid hea ja aitaksid aidata mind vastates paarile küsimusele.

Ma palun täita järgmine ankeet. Ankeedi täitmiseks vali sobiv (võib olla mitu) variant ja

tõmba ring ümber sobivale vastusele, tabelis pane kirja linnuke .

Ütle julgelt oma arvamus, sest oma nime Sa kirja panema ei pea!

Aitäh vastuste eest!

Tartu Ülikooli Narva kolledži diplomand Maria Kuznetsova (e-post maria_k@ut.ee)

Ankeet

1. Sinu vanus

2. Sinu sugu

1. Poiss
2. Tüdruk

3. Rahvus

1. Eestlane
2. Venelane
3. Muu, täpsusta

4. Kust Sa said infot lastekeskusest?

1. Ajalehtedest, ajakirjadest
2. Koolist
3. Kuulutusest, infovoldikust
4. Internetist
5. Sõpradelt
6. Vanematelt
7. Muu, täpsusta

5. Kui tihti Sa käid lastekeskuses?

1. Tihti, iga päev
2. Keskmiselt 3-4 korda nädalas
3. Keskmiselt 1-2- korda nädalas
4. 1-3 korda kuus
5. Väga harva, mõni kord aastas

6. Kas Sa tahad tihedamini käia lastekeskuses?

1. Jah, kuna ...

☐	Mulle meeldib siin
☐	Siin mul on palju sõpru
☐	Mul on suur huvi osaleda pakutud tegevustes ja sündmustes
☐	Muu (täpsusta)

2. Jah, aga ei saa, kuna ...

☐	Koolis on suur koormus
☐	Tahan olla koos oma sõbradega, kes ei käi lastekeskuses
☐	Mul on trenn/huviring/lisa õppetunnid
☐	Kodu on kaugel
☐	Muu (täpsusta)

3. Ei, kuna ...

☐	Mulle ei meeldi siin
--------------------------	----------------------

	Pakutud tegevused/sündmused ei meeldi
	Mul puudub huvi osaleda, igav
	Muu (täpsusta)

7. Mis põhjustel Sa käid lastekeskuses?

1. Õppeülesannete täitmise pärast
2. On võimalus osaleda erinevates huviringides
3. Mul on võimalus proovida erinevaid pakutavaid tegevusi/sündmusi
4. Oma sõprade pärast
5. Meeldivad töötajad
6. Mul on võimalus tasuta süüa
7. On võimalus pääseda kodust välja
8. Saan siin suhelda ja leida palju uusi sõpru
9. Muu, täpsusta

8. Mida Sulle meeldib või ei meeldi noortekeskuses kõige rohkem?

Hinda, kus 🙄 üldse ei meeldi, 😞 ei meeldi, 😬 enam vähem, 😊 meeldib, 🙌 super/mulle väga meeldib.

	🙄	😞	😬	😊	🙌
Tegevused (Vaba aja tegevused, vaheajalaagrid, väljasõidud, võistlused jne)					
Sündmused (Erinevate tähtpäevade tähistamine, kevadpidu, pidžaamapeod, perepäevad jne)					
Töötajad					
Koduste tööde tegemine õpetajate juhendamisel					
Enda järelt koristamine					
Toitlustamine					
Muud (täpsusta)					

9. Hinda, kui sõbralikud on ...

Kus 🙄 üldse ei ole sõbralik, 😞 ei ole sõbralik, 😬 enam vähem, 😊 sõbralik, 🙌 super/väga lastesõbralik.

	🙄	😞	😬	😊	🙌
Lastekeskuse ruumid					
Töötajad/õpetajad					
Lastekeskuse lahtiolekuajad					
Lastekeskuse tegevused					
Lastekeskuse sündmused					

10. Hinda, kui rahul Sa oled järgmiste tegevustega, mis pakub lastekeskus.

Kus 🙄 üldse ei ole rahul, 😞 ei ole rahul, 😬 enam vähem, 😊 rahul, 🙌 super/ olen väga rahul. Kui Sa ei osale tegevuses, siis ei ole vaja ka hinnata.

Tegevus	🙄	😞	😬	😊	🙌
Meisterdamine ehk käsitöö					
Lauamängud					
Muusika kuulamine					
Multifilmide vaatamise võimalus					
Kodutööd tegemine ehk õppimine					
Joonistamine					
Erinevad konkursid ja võistlused					
Teater, etendused					
Sõprusring					
Loovusring					
Loodussõpradering					
Kokkamine					
Orienteerumine - aaretejaht					
Vaheajalaagrid					
Sportlikud võistlused					
Perepäevad - ühistegevused vanematele ja lastele ning koolitused vanematele					
Väljasõidud - teatri külastused, muuseumite külastamine					
Avalikud ülelinnalised üritused (Tarkusepäev, Lastekaitsepäev)					
Muud (täpsusta).....					

11. Seleta, kui lastekeskus pakuks järgmisi tegevusi, kas sooviksid nendes osaleda?

Kus 🙄 üldse ei soovi sellega tegeleda, 😞 ei soovi, 😬 võib olla, 😊 soovin, 🙌 super/ väga soovin.

Tegevus	🙄	😞	😬	😊	🙌
Arvutimängud					
Tantsulaager					
Koolitused					
Filmiõhtud					

Lauajalgpall, piljard, lauatennis					
Võõrkeele ringid					
Savistuudio					
Pallimängud					
Karatee, poksimine					
Estraadi stuudio					
Fotoring					
Laulustuudio					
DJ ring					
Male					
Mida Sa tahad, et lastekeskuses veel oleks?.....					

12. Hinda, kui rahul Sa oled järgmiste sündmustega, mida korraldab lastekeskus.

Kus 🙄 üldse ei ole rahul, 😞 ei ole rahul, 😬 enam vähem, 😊 rahul, 🙌 super/ olen väga rahul. Hinda ainult neid sündmusi, kus Sa osalesid.

Sündmus	🙄	😞	😬	😊	🙌
Halloween					
Maskiball					
Kevadprintsessi ja kevadprintsivalimised					
Moeshow					
Keskuse sünnipäev					
Sõbrapäev					
Jõulud					
Eesti Vabariigi aastapäev					
Emadepäev/Isadepäev					
Vastlapäev					
Emakeelepäev					
Poiste- ja tüdrukuteõhtud					
Külaskäigud					
Ekskursioonid					
Otepää seikluspargi külastamine					
Aura Keskuse külastamine					
Ahhaa Keskuse külastamine					
Kino					
Botaanikaaeda külastamine					
Perede ühisüritused - perepäevad, infotunnid vanematele					
IT Õö					

Erinevate valdkondade külalised lastekeskuses					
Muud (täpsusta).....					

13. Seleta, kui lastekeskus pakuks järgmisi sündmusi, kas sooviksid nendes osaleda?

Kus 🙅 üldse ei soovi osaleda, 😞 ei soovi, 🙄 võib olla, 😊 soovin, 🙌 super/ väga soovin.

Sündmus	🙅	😞	🙄	😊	🙌
Disco õõ					
Lauamängu turniirid					
Karaokeõhtud					
Õnneloosid					
Infopäevad					
Noortele/lastele suunatud seminarid					
Mida Sa tahad, et lastekeskuses veel oleks?.....					

Lisa 3. Annelinna Laste Päevakeskuse ankeet noortele vanuses 10-17 aastat

Hea noor!

Ma pöördun Sinu poole palvega osaleda antud uuringus, mille eesmärgiks saada teada Sinu arvamus MTÜ Öökull Lastekeskuse/Noortekeskuse pakutud teenuste kohta.

Sinu arvamus oleks abiks Sinu jaoks oluliste muudatuste tegemisel.

Ma palun täita järgmine ankeet. Ankeedi täitmiseks vali sobiv (võib olla mitu) variant ja

tõmba ring ümber sobivale vastusele, tabelis pane kirja linnuke .

Ankeedi vastaja jääb anonüümseks ja Sinu nime ankeedis ei küsita.

Täna Sind vastuste eest!

Tartu Ülikooli Narva kolledži diplomand Maria Kuznetsova (e-post maria_k@ut.ee)

Ankeet

1. Sinu vanus
2. Sinu sugu
 3. Mees
 4. Naine
3. Rahvus
 1. Eestlane
 2. Venelane
 3. Muu (täpsusta)
4. Kust Sa said infot lastekeskusest?
 1. Ajalehtedest, ajakirjadest
 2. Koolist
 3. Kuulutusest, infovoldikust
 4. Internetist
 5. Sõpradelt
 6. Vanematelt
 7. Muu (täpsusta)
5. Kui tihti Sa käid lastekeskuses?
 1. Tihti, iga päev
 2. Keskmiselt 3-4 korda nädalas
 3. Keskmiselt 1-2- korda nädalas
 4. 1-3 korda kuus
 5. Väga harva, mõni kord korda aastas
6. Kas Sa tahad tihedamini käia lastekeskuses?
 1. Jah, kuna ...

	Mulle meeldib siin
	Siin mul on palju sõpru
	Mul on suur huvi osaleda pakutud tegevustes ja sündmustes
	Muu (täpsusta)
 2. Jah, aga ei saa, kuna ...

	Koolis on suur koormus
	Tahan olla koos oma sõpradega, kes ei käi lastekeskuses
	Mul on trenn/huviring/lisa õppetunnid
	Kodu on kaugel
	Muu (täpsusta)
 3. Ei, kuna ...

	Mulle ei meeldi siin
	Pakutud tegevused/sündmused ei meeldi
	Mul puudub huvi osaleda, igav
	Muu (täpsusta)

7. Mis põhjustel Sa käid lastekeskuses?

1. Õppeülesannete täitmise pärast
2. On võimalus osaleda erinevates huviringides
3. Mul on võimalus proovida erinevaid pakutavaid tegevusi/sündmusi
4. Oma sõprade pärast
5. Meeldivad töötajad
6. Mul on võimalus tasuta süüa
7. On võimalus pääseda kodust välja
8. Saan siin suhelda ja leida palju uusi sõpru
9. Muu, täpsusta

8. Mida Sulle meeldib või ei meeldi lastekeskuses kõige rohkem?

Hinda, kus 1 üldse ei meeldi, 2 ei meeldi, 3 enam vähem, 4 meeldib, 5 super/mulle väga meeldib

	1	2	3	4	5
Tegevused (Vaba aja tegevused, vaheajalaagrid, väljasõidud, võistlused jne)					
Sündmused (Erinevate tähtpäevade tähistamine, kevadpidu, pidžaamapeod, perepäevad, Annelinna superstaari valimine jne)					
Töötajad					
Koduste tööde tegemine õpetajate juhendamisel					
Enda järelt koristamine					
Toitlustamine					
Muu (täpsusta)					

9. Hinda, kui sõbralikud on ...

Kus 1 üldse ei ole sõbralik, 2 ei ole sõbralik, 3 enam vähem, 4 sõbralik, 5 super/väga lastesõbralik.

	1	2	3	4	5
Lastekeskuse ruumid					
Noorsootöötajad					
Lastekeskuse lahtiolekuajad					
Lastekeskuse tegevused					
Lastekeskuse sündmused					

10. Hinda, kui rahul Sa oled järgmiste tegevustega, mis pakub lastekeskus.

Kus 1 üldse ei ole rahul, 2 ei ole rahul, 3 enam vähem, 4 rahul, 5 super/ olen väga rahul. Kui Sa ei osale või ei osalenud tegevuses, siis ei ole vaja ka hinnata

Tegevus	1	2	3	4	5
Meisterdamine ehk käsitöö					
Lauamängud					
Muusika kuulamine					
Multifilmide vaatamise võimalus					
Kodutööd tegemine ehk õppimine					
Joonistamine					
Erinevad konkursid ja võistlused					
Teater, etendused					
Sõpruring					
Loovusring					
Loodussõpradering					
Kokkamine					
Orienteerumine - aaretejaht					
Vaheajalaagrid					
Sportlikud võistlused					
Perepäevad - ühistegevused vanematele ja lastele ning koolitused vanematele					
Väljasõidud - teatri külastused, muuseumite külastamine					
Avalikud ülelinnalised üritused (Tarkusepäev, Lastekaitsepäev)					
Muu (täpsusta).....					

11. Hinda oma soove tegeleda järgmiste tegevustega, mis hetkel lastekeskuses puuduvad.

Kus 1 üldse ei soovi sellega tegeleda, 2 ei soovi, 3 võib olla, 4 soovin, 5 super/ väga soovin.

Tegevus	1	2	3	4	5
Arvutimängud					
Tantsulaager					
Koolitused					
Filmiõhtud					
Lauajalgpall, piljard, lauatennis					
Võõrkeele ringid					
Savistuudio					
Pallimängud					
Karatee, poksimine					
Estraadistuudio					

Fotoring					
Laulustuudio					
DJ ring					
Male					
Sinu ettepanekuid, mida veel oleks hea korraldada					
.....					
.....					
.....					

12. Hinda, kui rahul Sa oled järgmiste sündmustega, mida korraldab lastekeskus.

Kus 1 üldse ei ole rahul, 2 ei ole rahul, 3 enam vähem, 4 rahul, 5 super/ olen väga rahul. Hinda ainult neid sündmusi, kus Sa osalesid.

Sündmus	1	2	3	4	5
Halloween					
Maskiball					
Kevadprintsessi ja kevadprintsivalimised					
Moeshow					
Keskuse sünnipäev					
Sõbrapäev					
Jõulud					
Eesti Vabariigi aastapäev					
Emadepäev/Isadepäev					
Vastlapäev					
Emakeelepäev					
Poiste- ja tüdrukuteõhtud					
Külaskäigud					
Ekskursioonid					
Otepää seikluspargi külastamine					
Aura Keskuse külastamine					
Ahhaa Keskuse külastamine					
Kino					
Botaanikaaeda külastamine					
Perede ühisüritused - perepäevad, infotunnid vanematele					
IT Öö					
Erinevate valdkondade külalised lastekeskuses					
Muu (täpsusta)					
.....					
.....					

13. Hinda oma soove osaleda järgmistes sündmustes, mis hetkel lastekeskuses puuduvad

Kus 1 üldse ei soovi osaleda, 2 ei soovi, 3 võib olla, 4 soovin, 5 super/ väga soovin.

Sündmus	1	2	3	4	5
Disco öö					

Lauamängu turniirid					
Karaokeõhtud					
Õnneloosid					
Infopäevad					
Noortele/lastele suunatud seminarid					
Sinu ettepanekud, mida veel võiks korraldada					
.....					
.....					
.....					

14. Sinu ettepanekud lastekeskuse töö korraldamiseks

.....

.....

.....

15. Kui Sa tahad veel midagi öelda lastekeskuse töö kohta või pakkuda oma variante, pane palun kirja!

.....

.....

.....

Lisa 4. Kambja Noortekeskuse ankeet noortele vanuses 7-9 aastat

Hea noor!

Ma pöördun Sinu poole palvega osaleda antud uuringus, mille eesmärgiks saada teada kuidas Sulle meeldib see Lastekeskus/Noortekeskus ning siin korraldatavad üritused. Kas Sa oleksid hea ja aitaksid aidata mind vastates paarile küsimusele.

Ma palun täita järgmine ankeet. Ankeedi täitmiseks vali sobiv (võib olla mitu) variant ja

tõmba ring ümber sobivale vastusele, tabelis pane kirja linnuke .

Ütle julgelt oma arvamus, sest oma nime Sa kirja panema ei pea!

Aitäh vastuste eest!

Tartu Ülikooli Narva kolledži diplomand Maria Kuznetsova (e-post maria_k@ut.ee)

Ankeet

1. Sinu vanus
2. Sinu sugu
 5. Poiss
 6. Tüdruk
3. Rahvus
 1. Eestlane
 2. Venelane
 3. Muu, täpsusta
4. Kust Sa said infot noortekeskusest?
 1. Ajalehtedest, ajakirjadest
 2. Koolist
 3. Kuulutustest, infovoldikust
 4. Internetist
 5. Sõpradelt
 6. Vanematelt
 7. Muu, täpsusta
5. Kui tihti Sa käid noortekeskuses?
 1. Tihti, iga päev
 2. Keskmiselt 3-4 korda nädalas
 3. Keskmiselt 1-2- korda nädalas
 4. 1-3 korda kuus
 5. Väga harva, mõni kord aastas
6. Kas Sa tahad tihedamini käia noortekeskuses?

1.	Jah, kuna ...
	Mulle meeldib siin
	Siin mul on palju sõpru
	Mul on suur huvi osaleda pakutud tegevustes ja sündmustes
	Muu (täpsusta)
2.	Jah, aga ei saa, kuna ...
	Koolis on suur koormus
	Tahan olla koos oma sõpradega, kes ei käi noortekeskuses

	Mul on trenn/huviring/lisa õppetunnid
	Kodu on kaugel
	Muu (täpsusta)

3. Ei, kuna ...

	Mulle ei meeldi siin
	Pakutud tegevused/sündmused ei meeldi
	Mul puudub huvi osaleda, igav
	Muu (täpsusta)

7. Mis põhjustel Sa käid noortekeskuses?

1. Õppeülesannete täitmise pärast
2. On võimalus osaleda erinevates huviringides
3. Mul on võimalus proovida erinevaid pakutavaid tegevusi/sündmusi
4. Oma sõprade pärast
5. Meeldivad töötajad
6. Mul on võimalus tasuta süüa
7. On võimalus pääseda kodust välja
8. Saan siin suhelda ja leida palju uusi sõpru
9. Muu, täpsusta

8. Mida Sulle meeldib või ei meeldi noortekeskuses kõige rohkem?

Hinda, kus 🙄 üldse ei meeldi, 😞 ei meeldi, 😬 enam vähem, 😊 meeldib, 🙌 super/mulle väga meeldib.

	🙄	😞	😬	😊	🙌
Tegevused (Vaba aja tegevused, ringid, vaheajalaagrid, erinevad väljasõidud, sportlikud võistlused, õõuritused, söögi tegemine jne)					
Sündmused (Erinevate tähtpäevade tähistamine, kevadpidu, pidžaamapeod, perepäevad jne)					
Töötajad					
Koduste tööde tegemine õpetajate juhendamisel					
Enda järelt koristamine					

Toitlustamine					
Muud (täpsusta)					
.....					

9. Hinda, kui sõbralikud on ...

Kus 🙄 üldse ei ole sõbralik, 😞 ei ole sõbralik, 😬 enam vähem, 😊 sõbralik, 🙌 super/väga lastesõbralik.

	🙄	😞	😬	😊	🙌
Noortekeskuse ruumid					
Töötajad/õpetajad					
Noortekeskuse lahtiolekuajad					
Noortekeskuse tegevused					
Noortekeskuse sündmused					

10. Hinda, kui rahul Sa oled järgmiste tegevustega, mida pakub noortekeskus.

Kus 🙄 üldse ei ole rahul, 😞 ei ole rahul, 😬 enam vähem, 😊 rahul, 🙌 super/ olen väga rahul. Kui Sa ei osale tegevuses, siis ei ole vaja ka hinnata.

Tegevus	🙄	😞	😬	😊	🙌
Meisterdamine					
Käsitöö					
Kokkamine					
Lillepeenarde hooldamine					
Taimede istutamine ja hooldamine					
Heakorratööd keskuse ümber (riisumine)					
Piljard					
Xbox'i mängimine					
Lauajalgpall					
Koroona					
Ehete valmistamine					
Lauamängud					
Erinevad turniirid ja võistlused					
Filmiööd					
LAN ööd					
Kohtumised omavalitsuse esindajatega					
Ametite tutvustused					

Orienteerumine					
Osalemine üleriigilisel Teeme ära algatusel					
Matkamine					
Grupitööd erinevatel teemadel					
Joonistamine					
Muud (täpsusta).....					
.....					
.....					

11. Seleta, kui noortekeskus pakuks järgmisi tegevusi, kas sooviksid nendes osaleda?

Kus 🙄 üldse ei soovi sellega tegeleda, 😞 ei soovi, 😬 võib olla, 😊 soovin, 🙌 super/ väga soovin.

Tegevus	🙄	😞	😬	😊	🙌
Tantsulaager					
Koolitused					
Lauatennis					
Võõrkeelee ringid					
Savistuudio					
Pallimängud					
Karatee, poksimine					
Estraadistuudio					
Fotoring					
Laulustuudio					
DJ ring					
Male					
Mida Sa tahad, et noortekeskuses veel oleks?.....					
.....					

.....

.....

12. Hinda, kui rahul Sa oled järgmiste sündmustega, mis korraldab noortekeskus.

Kus 🙄 üldse ei ole rahul, 😞 ei ole rahul, 😬 enam vähem, 😊 rahul, 🙌 super/ olen väga rahul. Hinda ainult neid sündmusi, kus Sa osalesid.

Sündmus	🙄	😞	😬	😊	🙌
Stiilipeod ehk Karneval					
Noortediskod					
Noortekeskuse sünnipäev					
Sõbrapäev					
Jõulud					
Eesti Vabariigi Aastapäev					
Emadepäev/Isadepäev					
Vastlapäev					
Emakeelepäev					
Külaskäigud					
Ekskursioonid					
Väljasõidud					
Perede ühisüritused - perepäevad, infotunnid vanematele					
Erinevate valdkondade külalised lastekeskuses					
Muud (täpsusta).....					

13. Seleta, kui noortekeskus pakuks järgmisi sündmusi, kas sooviksid nendes osaleda?

Kus 🙅 üldse ei soovi osaleda, 😞 ei soovi, 😬 võib olla, 😊 soovin, 🙌 super/ väga soovin.

Sündmus	🙅	😞	😬	😊	🙌
Disco öö					
Lauamängu turniirid					
Karaokeõhtud					
Õnneloosid					
Infopäevad					
Noortele/lastele suunatud seminarid					
Mida Sa tahad, et noortekeskuses veel oleks?.....					
.....					
.....					
.....					

Lisa 5. Kambja Noortekeskuse ankeet noortele vanuses 10-26 aastat

Hea noor!

Ma pöördun Sinu poole palvega osaleda antud uuringus, mille eesmärgiks saada teada Sinu arvamus MTÜ Öökull Lastekeskuse/Noortekeskuse pakutud teenuste kohta.

Sinu arvamus oleks abiks Sinu jaoks oluliste muudatuste tegemisel.

Ma palun täita järgmine ankeet. Ankeedi täitmiseks vali sobiv (võib olla mitu) variant ja

tõmba ring ümber sobivale vastusele, tabelis pane kirja linnuke .

Ankeedi vastaja jääb anonüümseks ja Sinu nime ankeedis ei küsita.

Tänan Sind vastuste eest!

Tartu Ülikooli Narva kolledži diplomand Maria Kuznetsova (e-post maria_k@ut.ee)

Ankeet

1. Sinu vanus
2. Sinu sugu
 7. Mees
 8. Naine
3. Rahvus
 1. Eestlane
 2. Venelane
 3. Muu, täpsusta
4. Kust Sa said infot noortekeskusest?
 1. Ajalehtedest, ajakirjadest
 2. Koolist
 3. Kuulutustest, infovoldikust
 4. Internetist
 5. Sõpradelt
 6. Vanematelt
 7. Muu, täpsusta
5. Kui tihti Sa käid noortekeskuses?
 1. Tihti, iga päev
 2. Keskmiselt 3-4 korda nädalas
 3. Keskmiselt 1-2- korda nädalas
 4. 1-3 korda kuus
 5. Väga harva, mõni kord aastas
6. Kas Sa tahad tihedamini käia noortekeskuses?

1.	Jah, kuna ...
	Mulle meeldib siin
	Siin mul on palju sõpru
	Mul on suur huvi osaleda pakutud tegevustes ja sündmustes
	Muu (täpsusta)
2.	Jah, aga ei saa, kuna ...
	Koolis on suur koormus
	Tahan olla koos oma sõpradega, kes ei käi noortekeskuses

	Mul on trenn/huviring/lisa õppetunnid
	Kodu on kaugel
	Muu (täpsusta)

3. Ei, kuna ...

	Mulle ei meeldi siin
	Pakutud tegevused/sündmused ei meeldi
	Mul puudub huvi osaleda, igav
	Muu (täpsusta)

7. Mis põhjustel Sa käid noortekeskuses?

1. Õppeülesannete täitmise pärast
2. On võimalus osaleda erinevates huviringides
3. Mul on võimalus proovida erinevaid pakutavaid tegevusi/sündmusi
4. Oma sõprade pärast
5. Meeldivad töötajad
6. Mul on võimalus tasuta süüa
7. On võimalus pääseda kodust välja
8. Saan siin suhelda ja leida palju uusi sõpru
9. Muu, täpsusta

8. Mis Sulle meeldib või ei meeldi noortekeskuses kõige rohkem?

Hinda, kus 1 üldse ei meeldi, 2 ei meeldi, 3 enam vähem, 4 meeldib, 5 super/mulle väga meeldib.

	1	2	3	4	5
Tegevused (Vaba aja tegevused, ringid, vaheajalaagrid, erinevad väljasõidud, sportlikud võistlused, ööüritused, söögi tegemine jne)					
Sündmused (Erinevate tähtpäevade tähistamine, kevadpidu, pidžaamapeod, perepäevad jne)					
Töötajad					
Koduste tööde tegemine õpetajate juhendamisel					
Enda järelt koristamine					
Toitlustamine					

Muud (täpsusta)					
.....					

9. Hinda, kui sõbralikud on ...

Kus 1 üldse ei ole sõbralik, 2 ei ole sõbralik, 3 enam vähem, 4 sõbralik, 5 super/väga lastesõbralik.

	1	2	3	4	5
Noortekeskuse ruumid					
Noorsootöötajad					
Noortekeskuse lahtiolekuajad					
Noortekeskuse tegevused					
Noortekeskuse sündmused					

10. Hinda, kui rahul Sa oled järgmiste tegevustega, mida pakub noortekeskus.

Kus 1 üldse ei ole rahul, 2 ei ole rahul, 3 enam vähem, 4 rahul, 5 super/ olen väga rahul. Kui Sa ei osale tegevuses, siis ei ole vaja ka hinnata.

Tegevus	1	2	3	4	5
Meisterdamine					
Käsitöö					
Kokkamine					
Lillepeenarde hooldamine					
Taimede istutamine ja hooldamine					
Heakorratööd keskuse ümber (riisumine)					
Piljard					
Xbox'i mängimine					
Lauajalgpall					
Koroona					
Ehete valmistamine					
Lauamängud					
Erinevad turniirid ja võistlused					
Filmiööd					
LAN ööd					
Kohtumised omavalitsuse esindajatega					
Ametite tutvustused					
Orienteerumine					
Osalemine üleriigilisel Teeme ära algatusel					
Matkamine					
Grupitööd erinevatel teemadel					
Joonistamine					
Muu (täpsusta).....					

.....					
.....					

11. Hinda oma soove tegeleda järgmiste tegevustega, mis hetkel noortekeskuses puuduvad?

Kus 1 üldse ei soovi sellega tegeleda, 2 ei soovi, 3 enam vähem, 4 soovin, 5 super/väga soovin.

Tegevus	1	2	3	4	5
Tantsulaager					
Koolitused					
Lauatennis					
Võõrkeele ringid					
Savistuudio					
Pallimängud					
Karatee, poksimine					
Estraadi stuudio					
Fotoring					
Laulustuudio					
DJ ring					
Male					
Sinu ettepanekud, mida veel võiks korraldada					
.....					
.....					
.....					

12. Hinda, kui rahul Sa oled järgmiste sündmustega, mida korraldab lastekeskus.

Kus 1 üldse ei ole rahul, 2 ei ole rahul, 3 enam vähem, 4 rahul, 5 super/ olen väga rahul. Hinda ainult neid sündmusi, kus Sa osalesid.

Sündmus	1	2	3	4	5
Stiilipeod ehk Karneval					
Noortediskosid					
Noortekeskuse sünnipäev					

Sõbrapäev					
Jõulud					
Eesti Vabariigi Aastapäev					
Emadepäev/Isadepäev					
Vastlapäev					
Emakeelepäev					
Külaskäigud					
Ekskursioonid					
Väljasõidud					
Perede ühisüritused - perepäevad, infotunnid vanematele					
Erinevate valdkondade külalised lastekeskuses					
Muu (täpsusta)					
.....					
.....					

13. Hinda oma soove osaleda järgmistes sündmustes, mis hetkel lastekeskuses puudub?

Kus 1 üldse ei soovi osaleda, 2 ei soovi, 3 enam vähem, 4 soovin, 5 super/ väga soovin.

Sündmus	1	2	3	4	5
Disco öö					
Lauamängu turniirid					
Karaokeõhtud					
Õnneloosid					
Infopäevad					
Noortele/lastele suunatud					

seminarid					
Sinu ettepanekud, mida veel oleks hea korraldada					
.....					
.....					
.....					

14. Sinu ettepanekud noortekeskuse töö korraldamise kohta.

.....

.....

.....

15. Kui Sa tahad veel midagi öelda noortekeskuse töö kohta või pakkuda, palun pane kirja!

.....

.....

.....

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Maria Kuznetsova, sündinud 19.06.1990

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose
NOORTE RAHULOLU MTÜ ÖÖKULL TARTU ANNELINNA LASTE
PÄEVAKESKUSE JA KAMBJA NOORTEKESKUSE POOLT PAKUTUD
TEENUSTEGA,

mille juhendaja on Maria Žuravljova,

- 1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
- 1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Narvas, 27.05.2014